

Školní vzdělávací program

Název: Přátelsky k lidem, šetrně k přírodě

I. Identifikační údaje školy

název školy	Základní škola a Mateřská škola Ostrov u Macochy, příspěvková organizace
adresa školy	Základní škola a Mateřská škola Ostrov u Macochy č. 363
právní forma	příspěvková organizace
DIČ:	CZ62073346
IZO	102 007 721
identifikátor	606 106 306
vedení školy	statutární zástupce školy - ředitel školy zástupce statutárního zástupce školy - zástupce ředitele
kontakt	telefon: 778 429 954 e-mail: zsostrovum@zsostrovum.cz internetové stránky: www.zsostrovum.cz datová schránka: mtx5cks

Zřizovatel:

název zřizovatele	Městys Ostrov u Macochy
adresa zřizovatele	Úřad městyse Ostrov u Macochy č. 80, 679 14
kontakt	telefon: 516 444 328, 516 444 238 e-mail: obec@ostrovumacochy.cz

Kapacita školy:

<i>součásti školy</i>	<i>kapacita</i>
Mateřská škola	88
Lesní MŠ	24
Základní škola	250
Školní družina	75
Školní jídelna	500

Platnost od	1. 9. 2021, v aktualizovaném znění od 1. 9. 2023
Schváleno pedagogickou radou dne:	25. 8. 2021, integrované dodatky 29. 8. 2023
Schváleno Školskou radou dne:	11. 10. 2021, integrované dodatky 16. 10. 2023
Podpis statutárního zástupce:	25. 8. 2021
	Mgr. Karel Hason, Ph.D.

II. Obsah

I. Identifikační údaje školy	1
II. Obsah	2
III. Charakteristika školy	4
IV. Obecně vzdělávací cíle základního vzdělávání na ZŠ Ostrov u Macochy	10
V. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných	13
VI. Hodnocení a autoevaluace.....	15
VI. Učební plán	17
VII. Charakteristiky vzdělávacích oblastí	19
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	19
Předmět: Český jazyk a literatura.....	19
1. stupeň.....	19
2. stupeň.....	49
Předmět: Anglický jazyk	61
1. stupeň.....	64
2. stupeň.....	73
Povinně-volitelný předmět: Konverzace v anglickém jazyce	80
Předmět: Německý jazyk.....	84
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	92
Předmět: Matematika	92
1. stupeň.....	92
2. stupeň.....	112
VZDĚKÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA.....	125

Předmět: Informatika	125
1. stupeň.....	128
2. stupeň.....	131
Povinně-volitelný předmět: Robotika a 3D tisk	139
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	146
Předmět: Provouka	146
Předmět: Vlastivěda.....	167
Předmět: Přírodověda	185
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	197
Předmět: Dějepis	197
Předmět: Občanská výchova	213
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA	223
Předmět: Fyzika.....	223
Předmět: Chemie	231
Předmět: Přírodopis	241
Předmět: Zeměpis.....	257
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA.....	271
Předmět: Hudební výchova	271
1. stupeň.....	274
2. stupeň.....	282
Předmět: Výtvarná výchova	286
1. stupeň.....	290
2. stupeň.....	300
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	313
Předmět: Výchova ke zdraví	313
Předmět: Tělesná výchova.....	324
1. stupeň.....	326
2. stupeň.....	342
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	355
Předmět: Pracovní činnosti.....	355
1. stupeň.....	356
2. stupeň.....	367

III. Charakteristika školy

Historie školy

První vyučování v Ostrově začalo roku 1785 v domě číslo 39. Dříve chodily děti z Ostrova až do Jedovnic pěšky. Potom vyučování pokračovalo v domě číslo 42, a do roku 1790 v obecním domě číslo 80. Škola naproti kostelu (dnes renovovaná na kinosál) byla vystavěna v roce 1815 nákladem vrchnosti, občané k tomu přispěli robotou. Do roku 1880 byla škola dvoutřídní, téhož roku byla rozšířena o třídu. Měla v té době 210 žáků.

Po válce byla v naší obci jedna školní budova (dnešní kinosál). Zde byla umístěna národní škola navštěvovaná dětmi od první do čtvrté třídy. Představitelé obce se snažili o zřízení měšťanské školy. První snahy se projeví již v roce 1923, kdy byla zakoupena vhodná budova k tomuto účelu (ve "Dvoře"). Měšťanská škola byla určena dětem ve věku 11 - 15 let. Děti z Ostrova u Macochy musely před válkou docházet do Sloupu a po roce 1945 chodily do měšťanky v Lipovci.

Těsně po válce se podařilo získat rozhodnutí o zřízení měšťanské školy v Ostrově u Macochy. Započalo se tedy s adaptací budovy, která již byla k tomuto účelu zakoupena. Byly zbudovány tři třídy jako pobočka školního újezdu ve Sloupu.

Od 2. ledna 1949 se začalo konečně vyučovat a to díky obětavosti občanů, kteří jednak brigádnicky, ale také nemalými finančními prostředky přispěli k dokončení této budovy. Do tříd chodilo 90 žáků a školu navštěvovali také žáci z Vysočan a Holštejna.

Teprve ve školním roce 1953 - 1954 došlo ke spojení národní a měšťanské školy, čímž vznikla jednotná osmiletá škola. V prvním roce svého trvání ji tvořilo 11 tříd s 266 žáky a na škole působilo 12 učitelů.

Od roku 1959 byla zřízena mateřská škola v téže budově. Přibývalo žáků a prostory školy začaly být nedostačující, proto byl 12. 5. 1973 slavnostně položen základní kámen pro stavbu 13-ti třídní školy. Místo zde našla také mateřská škola s celodenním provozem. Touto událostí se počala psát moderní historie školy v Ostrově.

Z historie do současnosti

Škola byla slavnostně otevřena 30. 8. 1975. V době otevření ji navštěvovalo celkem 217 žáků, z toho 93 z Vysočan. Během její téměř třicetileté historie prošla několika rekonstrukcemi různého rozsahu, s vynaložením nemalých finančních prostředků. Díky této skutečnosti o ní i dnes můžeme hovořit jako o moderním zařízení, poskytujícím základní vzdělání žákům z obcí Ostrov u Macochy, Vysočany a Holštejn.

Budova školy je 11-ti třídní a disponuje řadou odborných pracovišť. Její součástí je například pracovna přírodopisu, hudební výchovy, tělocvična, žákovská knihovna, cvičný byt, žákovské dílny a také kvalitně vybavená učebna výpočetní techniky s napojením na internet. V rámci tělesné výchovy škola využívá moderní sportoviště s umělým povrchem v areálu dětské léčebny. Léčebna naopak využívá část prostor školy k výuce svých dětských pacientů během několikátýdenních léčebných pobytů.

Nedílnou součástí školy je školní jídelna. Kromě obědů zde kolektiv kuchařek připravuje pro žáky základní školy i hodnotné svačiny, což v řadě škol není samozřejmostí. I školní kuchyně je trvale modernizována, o čemž svědčí i investice z ministerstva financí i obce, která zajistila splnění přísných norem Evropské unie.

K základní škole je připojena také mateřská škola s celodenním provozem, a to v Ostrově u Macochy, v Krasové (odloučené pracoviště) a Lesní mateřské školy v Ostrově u M.. Jejich prostory

jsou moderně zařízené a prosluněné, s kapacitou celkem 112 dětí. MŠ Ostrov má 3 třídy, celková kapacita je 64 dětí. Na spaní se využívají 2 místnosti pro tyto účely speciálně určené. MŠ má také svůj ateliér i jídelnu, pro venkovní aktivity je k dispozici školní zahrada.

MŠ Krasová má 1 třídu, kapacita je 24 dětí. Na spaní využívá oddělenou část učebny. Pro hry je k dispozici venkovní zahrada.

Lesní mateřská škola má kapacitu 24 dětí, jako zázemí využívá jurtu. Je napojena na inženýrské sítě, je vybavena pitnou vodou, splachovacím záchodem a elektřinou. Strava je dovážena ze školní kuchyně.

Nespornou výhodou pro její žáky obou mateřských škol je přidružení mateřské školy k základní škole. Tato skutečnost umožňuje jednak zlepšení vzájemného kontaktu dětí, ale i společnou koordinaci při využití akcí a různých programů.

Základní filosofie vzdělávacího programu školy

Motto:

„Ve snaze uspokojovat potřeby a poptávku rodičů, žáků a obce, bude škola i nadále směřovat k humanizaci ve výchově, k formování slušného a otevřeného vystupování žáků, k formování vlastního názoru a postoje, k dosažení vysokého stupně vzdělanosti. Chceme, aby děti chodily do školy rády a ta je dobře připravila pro život.“

Hlavní poslání školy

Hlavním posláním školy je vzdělávat s porozuměním a v souvislostech, vytvořit pozitivní vztah k učení a k celoživotnímu vzdělávání. Program respektuje osobní maximum a individuální potřeby žáků. Základem je partnerský vztah mezi žáky a učiteli, mezi učiteli a rodiči založený na vzájemném respektu. K dětem jsou všichni ve škole vstřícní, děti školu využívají a neničí. Cílem našeho vzdělávacího programu je vytvořit ze školy místo aktivního a radostného poznávání, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti. Důležitá je eliminace všech projevů ponižování dětí a autoritativních přístupů dospělých a maximálně široký prostor pro vyjádření názorů dětí.

Cílem je vést žáky k maximální spoluúčasti na učení, vhodně zapojovat motivaci, snaha volit vždy nejvhodnější metody a formy práce učitele. Velmi důležitá je skupinová práce žáků. Důraz je kladen na propojování výuky s praktickými zkušenostmi dětí. Pro každou třídu prvního i druhého stupně je v průběhu roku připraven celodenní projekt. Smyslem základní školy v etapě základního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi – k učení, k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými a pracovními. Výstupem jsou dovednosti, schopnosti a návyky získané v jednotlivých oblastech vzdělávání.

Odbornost oborů a průřezová témata školního vzdělávacího programu

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

harmonicky formují žákovu osobnost.

Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Od první třídy dochází u nás k součinnosti učitelů s žáky a jejich rodiči. Posilujeme osobnostní rozvoj dítěte. Formou speciálních cvičení a náprav odstraňujeme specifické poruchy učení v dyslektickém kroužku. Respektujeme individuální potřeby dětí, prosazujeme vzájemnou toleranci a schopnost spolupracovat.

Žákům umožňujeme návštěvu **školní družiny**. Činnost školní družiny probíhá zpravidla ve dvou blocích, a to ráno (ranní družin) a odpoledne (odpolední družina, která začíná po čtvrté vyučovací hodině. Přesná doba provozu školy se může lišit dle zájmu rodičů a možností školy a pro daný školní rok je zveřejněna na webových stránkách školy. Družina poskytuje žákům zájmové vzdělávání. Vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitel přerušit činnost družiny v době školních prázdnin. Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna. Organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce. Činnosti zde obsažené: odpočinková, rekreační, zájmová a příprava na vyučování.

Od první třídy děti vedeme k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, děti si postupně rozšiřují komunikační dovednosti. Všechny děti mohou využívat žakovskou výpočetní techniku a knihovnu se studovnou k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem, pro zpracování oborových prací, referátů apod.

Od první třídy se děti učí plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit.

Mimořádně nadaným žákům věnujeme náležitou pozornost. Využíváme velmi úzké spolupráce s rodiči a s jejich souhlasem využíváme spolupráci s PPP. U dětí je problém zařazení do kolektivu, často mají potíže s navázáním vztahů se spolužáky i dospělými.

Při vzdělávání žáků s mimořádným nadáním využíváme:

- Individuální vzdělávací plány v případech, kdy je to doporučeno, doplňování a prohlubování vzdělávacího obsahu, zadávání nestandardních úloh, zapojování do větších projektů.
- Umožňujeme jim účast v různých soutěžích a olympiádách.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami umožňujeme výuku dle individuálního vzdělávacího plánu, vytvářenému v úzké spolupráci vedení školy, výchovného poradce třídního učitele a učitelů určitých předmětů, podle doporučení pedagogického centra.

V individuálním plánu jsou uváděny způsoby práce s žáky a spolupráce s rodinou. Zákonní zástupci mají kdykoliv možnost konzultace s učiteli. Učitelé mají doporučení z PPP, jak pracovat s žáky se specifickými poruchami učení. Tito žáci mají možnost navštěvovat dyslektický kroužek.

Se školami v našem mikroregionu **spolupracujeme ve sdružení Cirsium**. V jeho rámci spolupracujeme v oblasti vzdělávací i sportovní. Dochází k setkávání učitelů nejen při vzdělávací činnosti, ale též sportovní.

Školní žakovská samospráva se podílí na dění ve škole. Děti se učí spolupracovat na řízení školy, jednat s učiteli, ředitelem nebo třeba se zástupci obce.

Obrovským přínosem pro činnost školy je **SRPDŠ**. Její členky připravují pro děti kvalitní programy a soutěže, pro dospělé tradiční ples. Z výtěžku akcí, které pořádá, finančně přispívá škole na nákup školních pomůcek, podílí se na hrazení jízdného žáků na sportovní i vzdělávací akce.

Součástí školního plánování je **Minimální preventivní program**. Důraz klademe na prevenci zneužívání návykových látek, boj proti šikaně a násilí v jakékoli formě. Při škole pracují kroužky, které dostatečně odrážejí zájem dětí. V odpoledních hodinách je pro žáky přístupná knihovna a učebna výpočetní techniky.

V rámci MPP připravujeme každoročně program určený boji proti drogám a dalším nežádoucím sociálněpatologickým jevům.

Velkou výhodou je pro nás blízkost SEV Rychta Krásenka, kde můžeme využít ekologický výukový program. Během celého školního roku pořádáme sběrové akce (sběr starého papíru, PET láhve, Tetra Pak, použitý fritovací olej atd.).

Zúčastňujeme se mnoha kulturních akcí (výchovné koncerty, kina, divadla) a sportovních soutěží. Děti se zúčastňují olympiád, Pythagoriád, výtvarných soutěží. Žáci 8. roč. pravidelně navštěvují ÚP v Blansku. Pro děti pořádáme sportovní dny a různé soutěže dle aktuálních možností (např. „Malování na chodníku“, Eastern Hunt Party, Soutěž o nejlepší prázdninovou fotku, o nejlepší báseň aj.).

Významnou oblastí je pro školu **kommunikace s veřejností** – rodičovskou i ostatní občanskou, dále publikační činnost. Škola má vlastní webové stránky, přispívá do obecních zpravodajů a vydává vlastní občasník. Pro občany obcí, ze kterých dojíždějí žáci, pořádáme pravidelná kulturní vystoupení. Spolupracujeme s regionálními školami na bázi sportovních soutěží a olympiád.

Ředitel školy má zpracovaný **plán dalšího vzdělávání všech pedagogických pracovníků** školy. Učitelé mají možnost kariérního růstu, zúčastňovat se školení v rámci DVPP.

Organizace výuky

Žáci navštěvující školní družinu mají možnost přijít do školy od 6.00 hod. Třídnické hodiny a ranní zájmové kroužky začínají v 7.00 hod., školní samospráva předsedů a místopředsedů tříd s třídním učitelem nebo s ředitelem školy každý měsíc dle rozvrhu jednotlivých tříd, zpravidla ve dnech, kdy není odpolední vyučování. Ostatní žáci přichází obvykle 20 min. před zahájením vyučování, tj. v 7.25 hod.

Vyučování začíná zpravidla v 7.55 hod.

O přestávkách mohou žáci sportovat na chodbách, kde mají k dispozici stolní tenis. Pokud počasí dovolí, využívají hřiště na školním dvoře, prostranství před školou a přírodní učebnu pro pohyb na čerstvém vzduchu. V těchto prostorách je zajištěn pedagogický dohled. Dojíždějící děti z Vysočan, Krasové a Vilémovic, a v případě zájmu i z Ostrova, mohou využít po skončení vyučování sportovní areál u školy.

Rozvrh hodin je stanoven tak, aby žáci, stravující se ve školní jídelně, měli možnost naobědvat se po čtvrté nebo páté vyučovací hodině. Výjimkou jsou žáci, kteří končí vyučování po šesté vyučovací hodině. Tito žáci ukončí stravování do 13.45 hod.

Rada školy

Rada školy je řediteli jak odborným partnerem, tak i konstruktivním oponentem. Řídí se svým jednacím řádem. Rada školy má právo kontrolovat a schvalovat práci školy, školní družiny, školní jídelny. Vedení školy předkládá tomuto orgánu ke schválení výroční zprávu, návrh rozpočtu a výsledky hospodaření. Rada školy kontroluje zápisy ze třídních schůzek a řeší podněty rodičů.

Povinně volitelné předměty a zájmové útvary

K podpoře všestranného rozvoje žáků škola realizuje nabídku volitelných a nepovinných předmětů a zájmových útvarů. Povinně volitelné a nepovinné předměty si žáci vybírají podle svého zájmu, nadání, potřeb a budoucího zaměření. Počet vybraných zájmových útvarů není omezen. Zájmové útvary škola provozuje ve spolupráci s rodiči žáků.

Nabídku volitelných předmětů na příští školní rok žáci dostávají v květnu. Dle jejich zájmu se stanovují úvazky učitelů na školní rok.

Výstupy a učivo volitelných předmětů vychází z učebních osnov jednotlivých oblastí a oborů. Je rozpracováno v tematických plánech učitelů. Základní učivo upevňuje a prohlubuje. Umožňuje specializaci žáka a akceptuje jeho osobní maximum.

Materiální vybavení

Vybavení školy

V budově školy se nacházejí třídy a odborné učebny (environmentální a počítačová, dílny, kuchyňka, keramická dílna, 3D tisk). V budově jsou 3 oddělení školky. Na detašovaném pracovišti v Krasové je 1 oddělení mateřské školy. Dalším detašovaným pracovištěm je Lesní mateřská škola v Ostrově u Macochy s jedním oddělením lesní mateřské školy.

Součástí školy je malá tělocvična – gymnastický sál, školní arboretum a školní zahrada. Žáci mohou využívat školní knihovnu, která je pravidelně zásobována novými knihami. Stravování probíhá v moderní školní jídelně vybavené podle předpisů EU. Výuka TV probíhá v sokolovně, v gymnastickém sálu nebo za vhodného počasí na hřištích patřících k dětské léčebně.

Technické vybavení školy je na velmi dobré úrovni, všechny odborné učebny a třídy jsou vybaveny dataprojektory zařízením pro přenos obsahu tabletu na tabuli (levnější a efektivnější varianta verze interaktivních tabulí).

Všichni pedagogové mají k dispozici tablety iPad s připojením na internet. Pro výuku informatiky je k dispozici vybavení pro 3D tisk (4 tiskárny) a laser pro zpracování materiálu.

Celá škola je pokryta Wi-fi připojením dostupným pro všechny žáky školy. Zabezpečení sítě a přístupu k ní je v souladu s pravidly konektivity.

Ve třídách jsou tabule, kde je psaní zajišťováno lihovými popisovači, které vytváří bezprašné prostředí pro výuku.

Pro žáky je k dispozici cca 35 tabletů pro práci v hodinách nebo v rámci kroužků pořízených v rámci několika projektů.

Z projektu Schola artificii se moderně a velmi funkčně vybavila školní dílna – nové ponky, svěráky, dílenské skříně, veškeré ruční nástroje – např. Sady pilníků, sady šroubováků, rašplí, pily, důlčíky aj.

Dále byl plně a podle nejnovějších moderních technologií vybaven keramická dílna – nová pec, sušící police, hrnčířský kruh a pomůcky potřebné k výrobě keramiky.

Učitelé sídlí v kabinetech, které se využívají i k uskladnění pomůcek, mají k dispozici přenosné počítače s internetem, multifunkční zařízení a kopírku. Pracovní porady se realizují ve sborovně.

Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu školy se ve velké míře podílí také žáci.

Pro zajištění pitného režimu mají žáci k dispozici pití ve školní jídelně, které je průběžně doplňováno a kontrolováno pracovníky školní kuchyně.

Modernizace a opravy

Od roku 2000 postupně prošla školní budova velkou modernizací. Byla dokončena velmi náročná oprava střechy, byl opraven hlavní vodovodní řád, položena podlahová krytina v učebnách 1. stupně a učebně Hv, proběhla instalace zatemnění ve všech učebnách, nově byla vytapetována chodba u mateřské školy, chodba u prvního stupně a hala před sekretariátem, doplněny počty hasicích přístrojů. Proběhla rekonstrukce umývárny a WC v prostoru MŠ. Došlo k postupnému doplnění počítačů v celém prostoru školy.

Školní jídelna prošla velkou modernizací, ta největší proběhla v červenci 2006, kdy došlo k celkové rekonstrukci jídelny. Bylo využito dotace z ministerstva financí i obce.

Na tyto opravy navazovaly další, a to zejména:

gymnastický sál v prostorách I. stupně (2010)

školní arboretum (2010)

krytá zastávka autobusu (2011)

hřiště mateřské školy (2012)

přírodní zahrada a jezírko (2012)

rekonstrukce a modernizace školních dílen (2012)

zateplení budovy školy, nová krytina střechy (2013)

výměna oken a dveří (2013)

nová podlahová krytina ve školní jídelně (2014)

oprava třídy MŠ předškoláci (2015)

školní hřiště (travní povrch, oplocení (2016)

zázemí lesní mateřské školy (2017)

rekonstrukce prostranství před školou (2018)

nové oplocení a vybavení zahrady mateřské školy (2019)

rekonstrukce sociálních zařízení pro žáky a pro zaměstnance školy (2019)

rekonstrukce sociálního zařízení pro mateřskou školu Ostrov u M. (2019)

zbudování výdejního koutku v jídelně MŠ (2019)

nová internetová síť včetně zabezpečení podle pravidel konektivity (2019)

úprava zeleně před vchodem do školy (2019)

oprava elektroinstalace v celé budově, nová svítidla (2019)

modernizace víceúčelové učeben EVVO a ICT (2020)

doplnění nábytku školní jídelny (2021)

Stolní počítače byly průběžně nahrazeny přenosnými zařízeními jak pro žáky, tak pro učitele a doplněny o 3D tiskárnu a laser.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má cca 25 členů – mladých i zkušených pedagogů. Ve škole pracuje výchovný poradce, současně poradce pro volbu povolání, metodik prevence, koordinátor ICT a koordinátor ŠVP.

Učitelé se pravidelně zúčastňují dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, zaměřené zejm. na jazykovou, matematickou, environmentální a počítačovou gramotnost, dle plánu ředitele

školy. Ředitel má zpracován personální rozvoj, který ve spolupráci s učiteli pravidelně upřesňuje. Náš školní vzdělávací program pravidelně doplňujeme.

Součástí školy je školní družina a mateřská škola. Školní družina navazuje na program MŠ a ZŠ a svou činností podporuje naplňování výchovných a vzdělávacích strategií realizovaných na naší škole v souladu se ŠVP.

Krátkodobé a dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Dále se uskutečňuje lyžařský kurz zejm. pro žáky 7. roč. Třídní kolektivy se zúčastňují exkurzí, kulturních akcí, adaptačních kurzů a přírodovědných pobytů.

Škola se aktivně zapojuje do projektů EU a Jihomoravského kraje.

IV. Obecně vzdělávací cíle základního vzdělávání na ZŠ Ostrov u Macochy

Kompetence k učení

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- rozvíjení postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost.
- žáci musí mít dostatek informačních zdrojů a nabídek - knihovna, Internet, exkurze aj.
- důležitost propojení informací se skutečným životem.
- vést žáky k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti, k vytvoření vlastního úsudku, iniciativy, tvořivosti, zodpovědnosti.
- důraz na komunikační dovednosti, spolupráci, práci v týmu.
- připravenost žáka prezentovat vlastní výsledky.
- vést je k tvořivosti (práce na projektech).
- žák musí pochopit smysl vlastní práce.
- práce musí probíhat v motivujícím prostředí.
- hodnotit formou zpětné vazby.
- hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí.
- výuka bez situací nerovnosti a ponížení atd.
- zařazovat metody, které podporují zvědavost.
- využívat kladného hodnocení.
- mít na paměti, že dobré výsledky podporují motivaci.
- osobní příklad.

Kompetence k řešení problému

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě.
- uplatňovat mezipředmětové vztahy.
- žáci objevují vzájemné vztahy a příčiny přírodních, společenských a dalších jevů a dějů.

- přecházíme od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám.
- využíváme praktická cvičení.
- uplatňujeme základní myšlenkové operace, srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce.
- rozvíjíme schopnosti logického uvažování
- u žáků podporujeme netradiční způsoby řešení

Kompetence komunikativní

vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- žáky vedeme ke komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.).
- dodržujeme etiku komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů).
- všestranná a účinná komunikace je pro nás základem pro hledání a objevování problémů.
- pro spolupráci a společné prožívání, je předpokladem poznávání sebe a vztahů k jiným
- nezbytným předpokladem je práce v týmu

Kompetence sociální a personální

spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých

- žák dokáže obhájit svůj zpracovaný projekt, prokáže dovednost v určité oblasti
- atmosféra demokracie a přátelství
- nezbytná je spolupráce s rodiči a dalšími partnery
- spolupráce učitelů a podíl na řízení školy
- jsou stanovena jasné pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce

Osobnostně sociální a environmentální výchova

vytvoření potřeby u žáků projevat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem a k přírodě

- naším programem je "Ochrana přírody", spolupracujeme se Společností pro Moravský kras
- ekologická výchova - sběr odpadů
- za důležité pokládáme prožitky při dramatické výchově, při estetických výchovách
- žáci se učí chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjí citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí, učí se orientovat ve vlastním citovém životě a v citových vztazích.
- citové vztahy řeší za pomoci dospělých
- učí se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám, otevřeně a kultivovaně projevat

Osobnostně sociální výchova

aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví

- dodržovat čisté prostředí školy

- vhodné hygienické zázemí
- vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě
- organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová)
- žáci jsou vedeni k zdravému stravovacímu a pitnému režimu
- děláme pohybové a hygienické přestávky v učení
- nabízíme pohybové aktivity pro každého (včetně školních přestávek)
- jsme školou bez kouření a drog
- důsledně vystupujeme proti jakékoliv formě šikany a násilí
- vztahy ve škole jsou založeny na úctě, sounáležitosti a uznání
- respektujeme individuální rozdíly, provádíme motivační hodnocení

Kompetence pracovní

poznat své reálné možnosti a uplatňovat je při rozhodování o své vlastní životní profesní orientaci

- uplatňujeme hodnocení a sebehodnocení žáků
- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky, aktivně se zapojují do předmětu svět práce
- také se zapojují do zájmových aktivit ve škole i mimo ni

Multikulturní výchova

být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, k jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- učíme žáky chápat principy a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti
- žáci jsou otevření vůči spolužákům, mají solidaritu s druhými
- u žáků rozvíjíme kritické postoje k negativním projevům ve škole i společnosti.
- integrujeme žáky vyžadující speciální péči
- žáci jsou vedeni k uvažování v evropských a celosvětových souvislostech
- rozvíjíme multikulturní výchovu – k porozumění odlišného způsobu života lidí z jiných kultur
- vytváříme vhodné podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
- jsme ohleduplní vůči starým a nemocným lidem

V. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu.

Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod.

Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP.

Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):

IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení.

Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu.

Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod.

Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy.

Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP)

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu.

Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod.

Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP.

Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):

IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod.

Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy.

Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce.

Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

VI. Hodnocení a autoevaluace

Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků upravuje vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb. a Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon.

Způsoby hodnocení a kritéria hodnocení podrobně zpracovává příslušná část Školního řádu.

Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Za první pololetí se vydává škola žákovi vysvědčení nebo výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení (autoevaluaci) žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat.
- Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat: Co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií.

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení učitelé užívají různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Způsob hodnocení projednává třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Chování

Hodnocení chování se odvíjí od dodržování Školního řádu.

VI. Učební plán

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v učebním plánu školy zastoupeny těmito povinnými předměty:

Vzdělávací oblast	Předmět
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Německý jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika
Informační a komunikační technologie	Informatika
Člověk a jeho svět	Prvouka Přírodověda Vlastivěda
Člověk a společnost	Dějepis Občanská výchova
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti

Školní učební plán I. a II. stupeň

Školní učební plán

	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.		min .	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.		mi n.	
Český jazyk	8	8	9	8	7	40	33	4	4	4	4	16	15	
Anglický jazyk	2	2	3	3	3	13	9	4	4	4	4	16	12	
Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4	5	5	4	18	15	
Prvouka	2	2	2	-	-	6	11	-	-	-	-	0	-	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	2	2	2	2	8	10	
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	1	1	-	1	3	3	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	12	2	2	1	1	6	9	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	-	3	+V v	
Přírodověda	-	-	-	1	2	3		-	-	-	-	0	-	
Vlastivěda	-	-	-	1	2	3		-	-	-	-	0	-	
Informatika	-	-	-	1	1	2	2	1	1	1	1	4	4	
Environmentální výchova	-	-	-	-	-			-	-	-	-	0		
Německý jazyk	-	-	-	-				-	3	2	2	7	6	
Dějepis	-	-	-	-	-			2	2	2	2	8	10	
Zeměpis	-	-	-	-	-			1	1	2	2	6	20	24
Přírodopis	-	-	-	-	-			2	2	2	2	8	+Z	
Fyzika	-	-	-	-	-			2	1	2	1	6	+Z	
Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-			1	-	-	1	2	+T v	
Konverzace v AJ	-	-	-	-	-			1	1	1	1	4		
Občanská výchova	-	-	-	-	-			1	-	1	1	3	+D	
Chemie	-	-	-	-	-			-	-	2	2	4	+Z	
CELKEM HODIN	21	22	24	25	26	118	102	29	30	32	31	122		
celkem max.	22	22	26	26	26			30	30	32	32	124		

Poznámky ke školnímu učebnímu plánu

Využití disponibilních hodin

V tabulce školní učební plán je v předposledním sloupci uveden minimální počet hodin a v posledním sloupci je skutečný počet hodin daného předmětu v rámci vyučovací oblasti (rozdíl mezi

těmito dvěma sloupci udává, kolik hodin bylo redislokováno z disponibilních hodin a využito v rámci daného předmětu.

Spojování/rozdělování skupin

Podle aktuálního počtu žáků v daném školním roce a přiděleného počtu hodin podle Ph max. může dojít ke spojování nebo naopak k dělení tříd na větší/menší skupiny v rámci výuky některých předmětů. Tato skutečnost je uvedena ve školním rozvrhu platném pro daný školní rok.

Výuka v blocích

V případě hodných zřetele mohou být spojovány vyučovací hodiny do bloků vyučovaných např. v lichém nebo sudém týdnu.

VII. Charakteristiky vzdělávacích oblastí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Předmět: Český jazyk a literatura

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

1. stupeň

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě,
- vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností,
- vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie - pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek:

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Mediální výchova (MV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV) a Environmentální výchova (EV).

Forma realizace: vyučovací hodina – v ní používáno skupinové vyučování, výklad učiva, samostatná práce, dramatizace, četba, vyhledávání informací, práce se slovníky, pravidly,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

žák je veden:

- ke stálému zdokonalování čtení
- k potřebě získávat dalších informace, které využívá v procesu učení
- k vlastnímu hodnocení výsledků své práce a k diskutování o nich
- vhodnou motivací k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

žák je veden:

- k vnímání a pochopení problému, k promyšlení a naplánování způsobu jeho řešení
- ke vzájemné spolupráci s ostatními žáky při řešení problému
- k vyhledávání informací k řešení problému
- ke sledování vlastního pokroku při řešení problému
- ke schopnosti umět obhájit svůj způsob řešení problému

Kompetence komunikativní

žák je veden:

- k výstižnému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- k naslouchání promluv jiných lidí, k vhodné reakci na ně
- k zapojování se do diskuze, k obhajování svého názoru

Kompetence sociální a personální

žák je veden:

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- k oceňování zkušeností druhých lidí
- ovládání a řízení svého jednání

Kompetence občanské

žák je veden:

- k respektování druhých lidí, k odmítání hrubého zacházení
- k respektování a chránění našich tradic a kulturního dědictví
- k zapojování do kulturního dění

Kompetence pracovní

žák je veden:

- k plnění svých povinností
- k ochraně kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

žák je veden:

- využívá digitální zařízení k vyhledávání informací
- získává a vyhledává potřebné informace k učení
- využívá aplikace a služby k dalšímu učení a prohlubování učiva

Ročník: 1

Komunikační a slohová výchova

Výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:
Žák:		

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné) • naslouchání – praktické naslouchání, věcné naslouchání • mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• rozumí pokynům přiměřené složitosti • dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky	tvoří slabiky	
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	rozlišuje hlásky, slabiky, slova, věty	OSV

Literární výchova

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	OSV VDO EV MKV
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	OSV VDO EV MKV

Ročník: 2.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV, MVO
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	OSV
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV, MVO
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	OSV

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin	VDO, OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	OSV
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty	psaní jednoduchých vět	OSV, MVO, MKV

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek na samohlásky, souhlásky, dvojhlásky, slabikotvorné souhlásky r, l, m	OSV

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	OSV, VDO
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	věta: pořádek slov ve větě, druhy vět podle postoje mluvčího	VDO, OSV
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• psaní i/í, y/ý po měkkých a tvrdých souhláskách • psaní písmene ě ve slabikách dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • vlastní jména	VDO, OSV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	• slovní význam: slovo nadřazené, podřazené, souřadná • skládání slov ze slabik, • věta - slovo	OSV, VDO

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	OSV, VDO

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• zážitkové čtení a naslouchání • poslech literárních textů (pohádky, povídky) hlasité i tiché čtení s porozuměním, básně • spojování obsahu textu s ilustrací vyprávění pohádek a povídek o dětech dramatizace pohádky nebo povídky • hodnocení vlastností postav vyjadřování svých pocitů z četby • seznamování se se základními literárními pojmy	VDO, OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	OSV
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	• zážitkové naslouchání • poslech literárních textů (pohádky, povídky)	OSV, VDO

Ročník: 3.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čtení textu s porozuměním, praktické čtení	OSV
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	společenský styk a jeho formy: pozdravy (prosba, omluva, pozvánka, vzkaz, situační scénky	OSV, MV
ČJL-3-1-06 - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	ústní i písemný popis jednoduchých předmětů a činností	MKV
ČJL-3-1-07 - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypravování podle časové posloupnosti (řazení vět, daná slovní zásoba)	EV
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	základní hygienické návyky: sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu a jeho sklon, zacházení s grafickým materiálem	OSV

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát vytváření základů rukopisu: čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu procvičováno během celého školního roku.	OSV
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	pozdávka, vzkaz, dopis, adresa, pohlednice,	OSV,MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu, věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV,
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost, převádí slova z mluvené do psané podoby	základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdraz z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis,	OSV

Jazyková výchova

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-3-2-02 - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	ustálený význam slova vyhledávání slov nadřazených, podřazených, souřadných, patřících do významových okruhů slova souznačná a protikladná slova příbuzná, určování kořene slov, tvary téhož slova rozlišování hlásek, slabik, určování počtu slabik ve slovech správné kladení slovního přízvuku	OSV
ČJL-3-2-03 -porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost,vlastnost	slovní zásoba a tvoření slov	MV
ČJL-3-2-04 - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	poznávání a rozlišování slovních druhů v jednodušších příkladech	OSV
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen,přídavných jmen a sloves	určování pádu, čísla a rodu u podstatných jmen určování osoby, čísla a času u sloves	MV,

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	poznávání věty jednoduché a souvětí určování vět v souvětí, stavba souvětí, vzorec souvětí	MKV,
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět, základní skladební dvojice	OSV
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu pravopis i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a k nim příbuzných slovech a vlastní jména abeceda, řazení slov podle abecedy,	OSV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-2-08p - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	pravopis – lexikální, základy morfologického a syntaktického	MKV,

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-3-3-01 -čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	hlasité a tiché čtení s porozuměním četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků četba pohádek z různých zemí	MV
ČJL-3-3-02 -vyjadřuje své pocity z přečteného textu	povídání nad literárním textem či knihou: podstata příběhu, smysl, myšlenky, které se žákům líbí, atmosféra příběhu, charakteristika	MKV
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základní literární pojmy: poezie, próza (pověst, povídka, postava, děj), divadlo, výtvarný doprovod)	EV
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	práce s literárním textem: vyprávění pohádky, příběhu, dramatizaci textu, místní pověsti	MKV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	zážitkové čtení a naslouchání, literární druhy a zájmy	OSV
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	práce s literárním textem: vyprávění pohádky, příběhu, dramatizaci textu, místní pověsti	MV

Ročník: 4.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	OSV

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Reprodukce textu	MV
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	MV
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	rozlišuje slova spisovná a nespisovná	MV
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	OSV

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	OSV MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-5-1-05p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	vypráví jednoduchý příběh	OSV

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	Formy společenského styku	OSV MV
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje	Popis	MV
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty píše správně a přehledně	Inzerát, pozvánka	MV
ČJL-5-1-09p jednoduchá sdělení píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy	Inzerát, pozvánka	MV
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo tvoří otázky a odpovídá na ně	Inzerát, pozvánka	MV

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma;	OSV MV

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) kořen slova, předpona, předložka část příponová a předponová pravopisy souhláskových skupin na styku předpony nebo přípony a pravopis skupin bě/bje, vě/vje,pě, mě/mně	OSV MV
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určuje slovní druhy, rozlišuje slova ohebná a neohebná skloňuje podstatná jména podle vzorů určuje pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen tvarosloví – slovní druhy, tvary slov pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	OSV MV
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	rozlišuje a nahrazuje nespisovná slova za spisovná	OSV MV
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	OSV MV

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	OSV MV
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	používá vhodné spojovací výrazy v souvětí	OSV MV
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova	OSV MV
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	vyhledá podmět a přísudek rozezná přísudek holý a rozvitý rozezná podmět holý, rozvitý, nevyjádřený a několikanásobný	OSV MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa	skloňuje podstatná jména podle vzorů určuje pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen rozlišuje podstatná jména a slovesa, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím rozeznává slovesný způsob vyhledává zvrtná slovesa v textu rozlišuje slovesné tvary převádí určitá slovesa do tvaru neurčitého (infinitivu) určuje osobu, číslo, způsob a čas u sloves	OSV MV
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	pozná větu jednoduchou a složenou (souvětí) vyhledá základní skladební dvojici ve větě a určí další určovací skladební dvojice	OSV MV

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	pravopis vyjmenovaných slov využívá abecedu pravopis - dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	OSV MV
---	---	-------------------

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	poslech literárních textů a jejich reprodukce	OSV MV
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu,	OSV MV
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	OSV MV
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů,	OSV MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh	dramatizace	MVO OSV VDO
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	vyprávění	MVO OSV VDO
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	reprodukce podle osnovy	MVO OSV VDO
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	určení hlavních postav	MVO OSV VDO
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka,	MVO OSV VDO

Ročník: 5.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	tení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	MVK, EV
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	EGS, MV, EV, MVK
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry:	EGS, MV
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	EGS, MV
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	EGS, EV, OSV

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu	MKV, EGS, MV, EV
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	OSV, EGS
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	EV, EGS, OSV, MV
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	EV, EGS
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	EGS, MV, EV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	voří otázky a odpovídá na ně- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	MVK, EV
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	EGS, MV

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči	EGS, MV
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje, opisuje a přepisuje jednoduché texty, píše správně a přehledně jednoduchá sdělení, píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy, ovládá hůlkové písmo	písemný projev – základní hygienické návyky technika psaní žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy	EGS, EV

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	seznamuje se s jazykem jako s prostředkem komunikace	EV, EGS
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	určuje ve slově kořen, část předponovou i příponovou a koncovku vyznačuje slovotvorný základ dělí slova na konci řádku (po slabikách)	EGS, MV, EV

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	zdůvodňuje spaní předpon s-, z-, vz- procvičuje psaní skupin bě – bje, vě – vje, mě – mně, pě zdůvodňuje pravopis psaní –ský / -ští u přídavných jmen zdůvodňuje pravopis psaní –n, -nn	EV, EGS
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	přídavných jmen, rozlišuje psaní předložek s a z uvědoměle užívá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov	OSV, EGS
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	řčuje a graficky znázorňuje základní a určovací skladební dvojice pozná podmět a přísudek určuje druhy podmětu a přísudku seznamuje se s přísudkem jmenným se sponou	OSV, EGS
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	vhodně spojí věty jednoduché v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů graficky znázorňuje souvětí	OSV, EGS
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	pozná spojovací výrazy v souvětí	OSV, EGS
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	doplňuje a zdůvodňuje psaní i/y	OSV, EGS
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	rozpozná přímou řeč a větu uvozovací využívá přímou řeč ve vypravování doplňuje uvozovky do	OSV, EGS
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa	určuje slovní druhy	OSV, EGS
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	ozpozná přímou řeč a větu uvozovací využívá přímou řeč ve vypravování doplňuje uvozovky	OSV, EGS

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	doplňuje a zdůvodňuje psaní i/ y	OSV, EGS
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání	OSV, EGS
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce,	OSV, EGS
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	OSV, EGS
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	OSV, EGS
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh	poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání	VDO, OSV
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů,	MV, OSV
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy, určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	OSV, MDO

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	MKV, EV
--	---	---------

Předmět: Český jazyk a literatura

2. stupeň

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících II. stupně.

Dovednosti, které si žáci osvojují jako důležité jak pro vzdělávání v oblasti jazyk a jazyková výchova, tak pro získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet, bibliografie)m pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Metody a formy práce: výklad, poslech, samostatná práce, skupinová práce, četba, vyhledávání informací, práce s knihou

Kompetence k učení:

Žák:

- vyhledává a třídí informace
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- používá naučená pravidla pravopisu a vzájemně se propojuje
- využívá výpočetní techniku

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k různým variantám řešení
- samostatně nalézá pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy - umí nalézt chyby
v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní:

Žák:

- formuluje své myšlenky srozumitelně a v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- vybírá vhodné jazykové prostředky
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory, naslouchá druhým rozumí probíraným literárním textům

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině a kladně ovlivňuje kvalitu společné práce
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů a dodržuje pravidla slušného chování

Kompetence občanské:

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje a chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- má kladný vztah k uměleckým dílům

Kompetence pracovní:

- Žák:
- zná a dodržuje hygienická pravidla pro čtení a psaní
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou využívá znalostí a zkušeností v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální:

Žák:

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Ročník: 6.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	OSV
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	OSV
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Při telefonické, elektronické i jiné komunikaci užívání verbálních, neverbálních a jiných prostředků řeči	OSV,MKV
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	Vyhledání klíčových slov, vyjádřená hlavní myšlenku textu	OSV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	Čtení - praktické, věcné Reprodukce textu	OSV

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	OSV
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frázemech	Slovotvorný rozbor Rozbor slova	OSV
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Seznámení s jazykovou příručkou	OSV
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	OSV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	Seznámení s jazykovou příručkou	OSV
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Zásady spisovné výslovnosti	OSV
ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	OSV
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	OSV

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu	OSV, EGS, K MV, EV
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek	OSV, EGS, K MV, EV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, reprodukce hlavních myšlenek	OSV, EGS, K MV, EV
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	tvořivé činnosti s literárním textem – formuluje dojmy z literárních, divadelních nebo filmových textů	OSV, EGS, K MV, EV

Ročník: 7.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální);	OSV, EGS, EV

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní	OSV, EGS, EV
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Na základě zadaného tématu tvorba vlastního souvislého textu v jednotlivých slohových útvarech	OSV, MKV, VDO, MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, technika mluveného projevu	OSV, EGS, EV

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	OSV
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	OSV

Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	tvarosloví – určování slovních druhů, mluvnické významy podstatných jmen, osobní zájmena, časování sloves Rozlišení spisovných a nespisovných výrazů	OSV
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Pravopis s odůvodněním - předpony, předložky, vyjmenovaná slova, shoda podmětu s přísudkem	OSV

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	OSV, EGS, EV, MKV, VDO
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus;	OSV, EGS, EV, MKV, VDO

Ročník: 8.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	OSV, VDO, MKV, MV
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Při telefonické, elektronické i jiné komunikaci užívání verbálních, neverbálních a jiných prostředků řeči	OSV, MKV, MV
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vyhledání klíčových slov, vyjádřená hlavní myšlenku textu, tvorba slohových útvarů - výpisky, výklad, výtah	OSV
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Na základě zadaného tématu tvorba vlastního souvislého textu v jednotlivých slohových útvarech	OSV
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Uplatnění osobních postojů, zájmů a dispozic k práci s textem i tvorbě vlastních písemných projevů	OSV, VDO, MV, EGS

Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	S podporou pedagoga písemné zpracování zadaného slohového útvaru	OSV, VDO, MV, EGS

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	OSV
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	OSV
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	OSV

Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Pravopis s odůvodněním - předpony, předložky, vyjmenovaná slova, shoda podmětu s přísudkem	OSV

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Základní literární druhy a žánry, jejich srovnání, (poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické)	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Srovnání literárního, dramatického a filmového zpracování děl	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledávání a zpracovávání získaných informací v různých zdrojích	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	Základní literární druhy a žánry	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře	Vyhledávání a zpracovávání potřebné informace v různých zdrojích	OSV, VDO, MKV, EGS, MV

Ročník: 9.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse	OSV, VDO
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Na základě zadaného tématu tvorba vlastního souvislého textu v jednotlivých slohových útvarech	OSV
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Uplatnění osobních postojů, zájmů a dispozic k práci s textem i tvorbě vlastních písemných projevů	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	S podporou pedagoga písemné zpracování zadaného slohového útvaru	OSV, VDO, MKV, EGS, MV

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	OSV
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	OSV
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí	Stavba textu, věta a souvětí	OSV

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Seznámení s vlastním názorem na předloženou literaturu, argumentace	OSV, MKV
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Literární směry v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, jejich představitelé	OSV, VDO, MKV, EGS, MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	Základní literární druhy a žánry	OSV, VDO, MKV, EGS, MV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Předmět: Anglický jazyk**1. a 2. stupeň****Charakteristika vyučovacího předmětu**

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Je nejen jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací, ale výrazně proniká i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu či při práci s počítačem.

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Pozornost v hodinách je proto zaměřená na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním

sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písňe, nacvičování dialogů a konverzace.

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro potřebnou časovou dotaci. Obsahují nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí stejného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v anglicky mluvících zemích.

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže či různé zajímavé krátkodobé projekty.

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vyučuje se jako samostatný předmět.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup:

- kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup:

- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti - podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů - vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

1. stupeň

Ročník: 1.

Výstupy: žák	Učivo:	Průřezová téma:
CJ-3-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výlovností.	What's your name? Thank you. How are you? Left and right. Numbers 1-12 How old are you?	EGS MKV OSV
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Where are you from? Superhero Make a face. Doctor! Doctor! What colour is Christmas? I, You, He, She, It Do you like animals?	EGS MKV OSV
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	The Monkey Family Days Shapes When is your birthday? Rooms Fruit market Vegetables Summer Clothes	EGS MKV OSV
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		EGS MKV OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
CJ-3-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	EGS MKV OSV
CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	EGS OSV MKV

CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	EGS OSV	MKV

Ročník: 2.

Výstupy: žák	Učivo:	Průřezová téma:	
CJ-3-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výlovností.	Good morning. Do you like...? Pets Happy Halloween The Monkey Family Christmas words	EGS MKV OSV	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Christmas shapes Under the sea Winter clothes How many...? How much...? What time is it? Subjects	EGS OSV	MKV
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		EGS OSV	MKV
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		EGS OSV	MKV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:	
CJ-3-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	EGS OSV	MKV
CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	EGS OSV	MKV

Ročník: 3.

Výstupy: žák	Učivo:	Průřezová téma:	
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tematické okruhy – rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, počasí	EGS OSV	MKV
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	EGS OSV	MKV

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	EGS OSV	MKV
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	EGS OSV	MKV
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	EGS OSV	MKV
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	EGS OSV	MKV
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	EGS OSV	MKV
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	EGS OSV	MKV

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného		EGS OSV	MKV
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		EGS OSV	MKV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:	
CJ-3-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	EGS OSV	MKV
CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	EGS OSV	MKV

Ročník: 4.

Výstupy: žák	Učivo:	Průřezová téma:	
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy –rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	EGS OSV	MKV
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		EGS OSV	MKV
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		EGS OSV	MKV
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		EGS OSV	MKV
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		EGS OSV	MKV

CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	EGS OSV	MKV
CJ-5-4-01	napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	EGS OSV	MKV
CJ-5-4-02	vyplní osobní údaje do formuláře	EGS OSV	MKV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:	
CJ-3-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	EGS OSV	MKV
CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	EGS OSV	MKV

Ročník: 5.

Výstupy: žák	Učivo:	Průřezová téma:	
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tematické okruhy – rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblekání, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, počasí slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	EGS OSV	MKV
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		EGS OSV	MKV
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		EGS OSV	MKV
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		EGS OSV	MKV
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		EGS OSV	MKV

CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	EGS OSV	MKV
CJ-5-4-01	napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	EGS OSV	MKV
CJ-5-4-02	vyplní osobní údaje do formuláře	EGS OSV	MKV
Minimální výstupy: žák		Učivo:	
		Průřezové téma:	
CJ-3-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	EGS OSV	MKV
CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk	EGS OSV	MKV
CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	EGS OSV	MKV

2. stupeň

Ročník: 6.

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
CJ-9-1-01 - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy CJ-9-2-01 - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích CJ-9-2-02 - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 - vypráví o jednoduché události ze svého života CJ-9-3-01 - vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům CJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě CJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty v rámci osvojovaných témat CJ-9-4-03 - reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – člověk a rodina, příroda a zvířata, cestování a dovolená, jídlo a pití, svět a počasí, volný čas a zábava mluvnice – slouží k rozvíjení a používání gramatických jevů s cílem realizovat komunikační záměr žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - zájmena osobní, přivlastňovací - číslovky základní, řadové - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý - podstatná jména ne- a počítatelná - stupňování přídavných jmen - budoucí čas (GOING TO) - MUST vs. HAVE TO	OSV VDO MKV EV MDV

Minimální výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
CJ-9-1-01p	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	
CJ-9-1-02p	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	
CJ-9-2-01p	odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
CJ-9-3-01p	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
CJ-9-4-03p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

Ročník: 7.

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
-------------------------	--------------	-------------------------

CJ-9-1-01 - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny zřetelně CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy CJ-9-2-01 - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích CJ-9-2-02 - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 - vypráví o jednoduché události ze svého života CJ-9-3-01 - vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům CJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě CJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty v rámci osvojovaných témat CJ-9-4-03 - reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – domov a bydlení, vesmír a budoucnost, vyprávění, život ve městě, sport, člověk a problémy mluvnice – slouží k rozvíjení a používání gramatických jevů s cílem realizovat komunikační záměr žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - minulý čas prostý a průběhový - nepravidelná slovesa - budoucí čas (WILL) - člen určitý a neurčitý - předpřítomný čas - modální slovesa	OSV EGS MKV EV MDV
Minimální výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
CJ-9-1-01p	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	

CJ-9-1-02p	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	
CJ-9-2-01p	odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
CJ-9-3-01p	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
CJ-9-4-03p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

Ročník: 8.

Žák:	Výstupy	Učivo	Průřezová témata
-------------	----------------	--------------	-------------------------

CJ-9-1-01 - rozumí informacím v poslechových textech CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché konverzace, která se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích CJ-9-2-02 - samostatně mluví k danému osvojovanému tématu CJ-9-2-03 - vypráví jednoduchý příběh; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 - vyhledá požadované informace v každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty v rámci osvojovaných témat CJ-9-4-03 - reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – historie a věda, kultura a tradice, lidské tělo a zdraví, slavné osobnosti, životní prostředí, člověk a společnost mluvnice – slouží k rozvíjení a používání gramatických jevů s cílem realizovat komunikační záměr žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - minulý čas (USED TO) - minulý vs. předpřítomný čas - vztažné věty - sloveso + TO infinitive / -ING - trpný rod - podmínkové věty (kondicionál I) - časové věty vedlejší	OSV VDO EGS MKV EV MDV
Minimální výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
CJ-9-1-01p	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	
CJ-9-1-02p	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	

CJ-9-2-01p	odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
CJ-9-3-01p	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
CJ-9-4-03p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

Ročník: 9.

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
CJ-9-1-01 - rozumí informacím v poslechových textech CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché konverzace, která se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích CJ-9-2-02 - samostatně mluví k danému osvojovanému tématu CJ-9-2-03 - vypráví jednoduchý příběh; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-3-01 - vyhledá požadované informace v každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 - napíše jednoduché texty v rámci osvojovaných témat CJ-9-4-03 - reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem tematické okruhy – škola a vzdělání, povolání a svět práce, kultura a umění, moderní technologie a média, nákupy a móda, realie anglicky mluvících zemí mluvnice – slouží k rozvíjení a používání gramatických jevů s cílem realizovat komunikační záměr žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - vyjádření minulosti v angličtině - vyjádření budoucnosti v angličtině - podmínkové věty (kondicionál II) - gerundium - zvrtná zájmena - frázová slovesa - nepřímá řeč	OSV VDO EGS MKV EV MDV
Minimální výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata

CJ-9-1-01p	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	
CJ-9-1-02p	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	
CJ-9-2-01p	odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
CJ-9-3-01p	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
CJ-9-4-03p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

Povinně-volitelný předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce zásadně doplňuje předmět Anglický jazyk a výrazně se podílí na rozvoji komunikačních schopností a dovedností žáka. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a vede žáka k samostatnému ústnímu projevu. Umožňuje mu vnímat jazyk jako mnohotvárný prostředek k získávání a předávání informací, k vyjadřování svých potřeb či sdělování názorů.

Konverzace v anglickém jazyce se vyučuje v 6. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení - žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém

Postup:

- kladení vhodných otázek

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup:

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů - vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup:

- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Ročník: 6.

Žák:	Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	CJ-9-1-01 - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy CJ-9-2-01 - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích CJ-9-2-02 - samostatně mluví o osvojovaných tématech CJ-9-3-01 - vyhledá požadované informace k daným tématům v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Tematické okruhy: Moje rodina Můj volný čas Ve škole Zábava Jídlo a pití Reálie: Česká republika (základní fakta, historie, přírodní krásy a oblíbené turistické destinace) Praha (historické památky) České svátky (státní svátky, vánoce a velikonoce)	OSV EGS MKV MDV

Ročník: 7.

Žák:	Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	CJ-9-1-01 - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy CJ-9-2-01 - zeptá se na potřebné informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích CJ-9-2-02 - samostatně mluví o osvojovaných tématech CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Tematické okruhy: Domov a bydlení Ve městě Cestování Na dovolené Reálie: Spojené království Velké Británie a Severního Irska (základní fakta, historie, přírodní krásy a oblíbené turistické destinace) Londýn (historické památky, královská rodina) Britské svátky a tradice	OSV EGS MKV MDV

Ročník: 8.

Žák: Výstupy	Učivo	Průřezová témata
CJ-9-1-01 - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché konverzace CJ-9-2-01 - zeptá se na potřebné informace a adekvátně reaguje v běžných formálních situacích CJ-9-2-02 - samostatně mluví o osvojovaných tématech CJ-9-2-03 - vypráví jednoduchý příběh či událost CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Tematické okruhy: Naše planeta Na telefonu V obchodě Společenské aktivity Reálie: Spojené státy americké (základní fakta, historie, přírodní krásy a oblíbené turistické destinace) Města USA Americké svátky a tradice Rozdíly mezi americkou a britskou angličtinou (výslovnost, slovní zásoba)	OSV EGS MKV EV MDV

Ročník: 9.

Žák: Výstupy	Učivo	Průřezová témata
CJ-9-1-01 - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech CJ-9-1-02 - rozumí obsahu jednoduché konverzace CJ-9-2-01 - zeptá se na potřebné informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 - samostatně mluví o osvojovaných tématech CJ-9-2-03 - vypráví jednoduchý příběh či událost CJ-9-3-02 - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Tematické okruhy: Lidské tělo Osobnost člověka Popis a porovnávání obrázků Zpráva Vyprávění Sport Svět práce Sdělovací prostředky Reálie: Kanada, Austrálie a Nový Zéland (základní fakta, historie, přírodní krásy a oblíbené turistické destinace) Shrnutí reálií anglicky mluvících zemí	OSV EGS MKV MDV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Předmět: Německý jazyk

2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu –

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- zvládnutí komunikativních dovedností
- získání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- získání schopností číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání informací o zemích
- studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, respektování a toleranci
- k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Metody a formy práce:

Výklad, shrnutí učiva, samostatná práce, skupinová práce, práce se slovníkem, práce s knihou a časopisy, vyhledávání informací, krátkodobé projekty, sebehodnocení, rozhovor, čtení s porozuměním, poslech.

Kompetence k učení:

Žák vyhledává a třídí informace, poznává smysl a cíl učení, vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, porovnává získané výsledky, propojuje získané poznatky do širších celků, rozvíjejí jednotlivé dovednosti (ústní projev, čtení a poslech s porozuměním), pracuje s chybou.

Kompetence k řešení problémů:

Žák je schopen pochopit problém, uplatňuje získané dovednosti k řešení problému, orientuje se v cizím jazykovém prostředí.

Kompetence komunikativní:

Žák komunikuje na odpovídající úrovni, umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat, je veden k výstižnému a souvislému projevu, zapojuje se do diskuse, rozšiřuje slovní zásobu a vytváří systém, využívá intonace, důrazu, melodie hlasu.

Kompetence sociální a personální:

Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, je schopen sebekontroly, pozoruje jiné zvyky v cizích zemích.

Kompetence občanské:

Žák respektuje názory ostatních, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, respektuje kulturní odlišnosti a tradice jiných národů, poznává dějiny cizích zemí.

Kompetence pracovní:

Žák pracuje se slovníkem, vyhledává informace pro práci v hodinách, formuje pracovní návyky, vedení sešitu, psaní slovíček, portfolio, je schopen efektivně organizovat svou práci, plní své povinnosti, využívá dovednosti v cizím jazyce pro vlastní rozvoj, další studium a budoucí profesní uplatnění.

Kompetence digitální:

Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které využívá při učení.

Samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Ročník: 7.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MKV, EGS
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, realie zemí příslušných jazykových oblastí	EGS, MV, EV
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	EV
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, realie zemí příslušných jazykových oblastí	EGS, VDO

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, realie zemí příslušných jazykových oblastí	
DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, realie zemí příslušných jazykových oblastí	

Ročník: 8.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MVK, EGS
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – škola, volný čas, kalendářní rok(svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí	EGS, MV, EV
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) tematické okruhy – škola, volný čas, kalendářní rok(svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí	EV, EGS, MV, MKV

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	EGS, VDO
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
DCJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MVK, EGS
DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – škola, volný čas, kalendářní rok(svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	EGS, MV, EV
DCJ-9-3-01p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	tematické okruhy – škola, volný čas, kalendářní rok(svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	EGS, VDO

Ročník: 9.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
DCJ-9-1-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MVK, EGS, OSV
DCJ-9-2-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	EGS, MV, EV
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo a pití, nákupy, obec, dopravní prostředky	EV, EGS, MV, MKV
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	EGS, VDO

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
DCJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MVK, EGS, OSV
DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo a pití, nákupy, obec, dopravní prostředky	EGS, MV, EV
DCJ-9-3-01p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	tematické okruhy – povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo a pití, nákupy, obec, dopravní prostředky	EGS, VDO
DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	MV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika

1. stupeň

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávání v předmětu Matematika a její aplikace:

- směřuje k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace,
- vede k rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických operací,
- směřuje k rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- vede k rozvíjení abstraktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen do tří složek:

1. Čísla a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a v prostoru

Vyučovací předmět matematika a její aplikace je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Mediální výchova (MV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), Multikulturní výchova (MKV) a Environmentální výchova (EV).

Forma realizace: vyučovací hodina – v ní používáno skupinové vyučování, výklad učiva, samostatná práce, pohybové rozcvičky, motivační počítání s dětskými penězi, prostorová manipulace se stavebnicemi, prostorová orientace, aktivizační úlohy a další motivační prvky vedoucí k podnícení zájmu o matematiku u dětí mladšího školního věku.

Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles.

Žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

žák je veden:

- k vyhledávání vhodných způsobů řešení matematických úkolů,
- k plánování postupu při řešení matematických úkolů,
- k třídění informací,
- k porovnávání získaných výsledků,
- k vyvozování závěrů,
- ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení.

Kompetence k řešení problémů

žák je veden:

- k pochopení úkolu a naplánování jeho řešení s využitím vlastního úsudku a zkušeností,
- k využívání získaných vědomostí k objevování různých variant řešení,
- k vyhodnocování správnosti výsledků,
- k užívání logických, matematických a praktických postupů při řešení problému,
- k ověřování správnosti řešení matematických problémů,
- k aplikování osvědčených postupů při řešení obdobných problémových situací.

Kompetence komunikativní

žák je veden:

- k přesnému formulování a vyjadřování svých myšlenek,
- k správnému používání terminologie a symboliky,
- k naslouchání názorům druhých,
- k zapojování se do diskuze,
- obhajování svého názoru s vhodnou argumentací.

Kompetence sociální a personální

žák je veden:

- ke spolupráci ve skupině při řešení problémů,
- k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu,
- k oceňování zkušeností druhých lidí,
- ovládání a řízení svého jednání.

Kompetence občanské

žák je veden:

- ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení,
- k hodnocení svojí práce a práce ostatních,
- k ohleduplnosti a taktu.

Kompetence pracovní

žák je veden:

- k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech,
- ke správnému užívání techniky a pomůcek.

Kompetence digitální

žák je veden:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah,
- vytváří a kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Ročník: 1.

Číslo a početní operace

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- přirozená čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	OSV
M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	OSV

Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	diagramy, tabulky	OSV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	OSV
M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - doplňuje jednoduché tabulky	OSV

Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, trojúhelník	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	pozná a pojmenuje základní geometrické tvary	OSV

Ročník: 2.**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
M-3-1-01 - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• počítání po jedné a po deseti v oboru do 100 • rozlišování desítek a jednotek • Sčítání a odčítání v oboru do 100 • počítání se závorkami • zápis a čtení čísla	OSV
M-3-1-02 - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• vlastnosti početních operací s čísly • porovnávání čísel v oboru do 100	VDO
M-3-1-03 - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • orientace na číselné ose	EV
M-3-1-04 - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	porovnání čísel v oboru do 100	OSV
M-3-1-05 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení slovních úloh vytváření slovních úloh	OSV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-3-1-01p - porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	• porovnání čísel • sčítání a odčítání do 20	OSV
M-3-1-02p - zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat	• práce se znaménky více - méně, rovná se • rozpozná jednotlivé znaky	OSV
M-3-1-04p - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	početní operace s čísly do 20	OSV
M-3-1-05p - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	řešení jednoduchých slovních úloh	OSV

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
M-3-2-01 - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• hodina, den • délka vyučovací hodiny, délka přestávky, doba spánku, doba snídaně	OSV

M-3-2-02 - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	čtení údajů na hodinách	OSV
M-3-2-03 - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	čtení diagramů, grafů, tabulek, jízdních řádů	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-3-2-02p - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	manipulace s číselnou osou, stovkovou tabulí	OSV
M-3-2-03p - doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• manipulace s předměty, penězi • zvládá prostorovou orientaci, postup na číselné ose	OSV

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
M-3-3-01 - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary	- rozezná útvary - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle	OSV
M-3-3-02 - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-3-3-01p - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule	OSV
M-3-3-01p - rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	- rozezná útvary - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, - kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh	OSV
M-3-3-02p - používá pravítko	dokáže pracovat a měřit pomocí pravítka	OSV

Ročník: 3.**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	počítání po jednotkách, desítkách a stovkách v oboru 0 – 1 000 rozlišování jednotek, desítek a stovek	OSV
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis trojčiferných čísel	VDO
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	znázornění trojčiferných čísel na číselné ose	OSV
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	zaokrouhlování čísel na desítky a stovky	OSV
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	porovnávání čísel v oboru do 1 000 automatizování spojů násobíky dělení se zbytkem pamětné násobení a dělení dvojčiferného čísla jednociferným číslem mimo obor násobílek v oboru do 100, příklady typu 40×2 , $90 : 3$, 3×24 , $96 : 6$ řešení slovních úloh	EGS
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	porovnávání čísel v oboru do 20	VDO
M-3-1-02p čte, píše a používá číslíce v oboru do 20, numerace do 100	počítání po jednotkách, desítkách v oboru 0-100	OSV

M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat	porovnávání čísel v oboru do 100	OSV
M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	znázornění dvojčiferných čísel na číselné ose	OSV
M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	řešení slovních úloh 0-20	EGS

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	jednotky času, ciferníky, kalendář	VDO
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	jednoduché slovní úlohy na jednotky času	OSV
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	práce s daty – jednoduché tabulky	EGS
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	základní orientace ve dnech a čase	VDO
M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 • zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	práce s daty – jednoduché tabulky 0-20 využití stavebnic pro orientaci v prostoru základy nakupování – dětské mince a bankovky	OSV

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	přímka, polopřímka, úsečka, jednoduchá tělesa	VDO
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	jednotky délky: mm, cm, dm, m, km, převody jednotek	OSV
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	osová souměrnost	OSV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	základní rovinné útvary	VDO
M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	rýsování přímky a úsečky	OSV
M-3-3-02p používá pravítko	základy používání	OSV

Ročník: 4.**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	numerace do 1000 písemné algoritmy početních operací zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) vlastnosti početních operací s čísly	EV OSV VDO

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	násobení a dělení písemné algoritmy početních operací	EV OSV VDO
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	přirozená čísla, celá čísla, násobilka	EV OSV VDO
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	uplatňuje písemné algoritmy početních operací	EV OSV VDO
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	zlomky	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	zlomky	EV OSV VDO

M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinná čísla zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času převádí jednotky délky a času	
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, do 1000	zapisuje, čte a porovnává čísla do 1000 sčítá a odčítá z paměti i písemně do 1000 orientuje se na číselné ose do 1000	EV OSV VDO
M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla	pamětně sčítá dvojčíferná čísla	EV OSV VDO
M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	Násobilka	EV OSV VDO
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách	zaokrouhluje na desítky, stovky rozeznává sudá a lichá čísla	EV OSV VDO

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem dělí písemně jednociferným dělitelem	EV OSV VDO
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy, rozeznává sudá a lichá čísla, používá kalkulátor	řeší jednoduché a složené slovní úlohy provádí jejich zápis umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulátoru používá kalkulátor ke kontrole	EV OSV VDO

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	EV VDO

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	délka úsečky; jednotky délky a jejich převody	EV VDO
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	vzájemná poloha dvou přímek v rovině	EV VDO
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	obvod a obsah obrazce	EV VDO
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osově souměrné útvary	EV VDO
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem, čtverec, obdélník, trojúhelník	EV VDO
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky	zná jednotky času, hmotnosti a délky převádí jednotky času, hmotnosti a délky měří a porovnává délku úsečky	EV VDO

M-5-3-03p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníka a čtverce	EV VDO
M-5-3-04p sestrojí rovnoběžky a kolmice	určí vzájemnou polohu dvou přímek sestrojí rovnoběžku s danou přímkou sestrojí kolmici k dané přímce	EV VDO
M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa	pozná souměrný útvar určí osu souměrnosti překládáním papíru nakreslí souměrný útvar	EV VDO

Ročník: 5.

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	vlastnosti početních operací s čísly, písemné algoritmy početních operací	MVK, EV
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	přirozená čísla, celá čísla,	EGS, MV, EV, MVK
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování na desítky a na stovky, číselný obor do 100 – sčítání a odčítání, jednoduché slovní úlohy, číselný obor do 1000 - číselná	EGS, MV

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	osa, porovnávání čísel sčítání a odčítání v oboru do 100, sudá a lichá čísla, zaokrouhlování na desítky a na stovky	EGS, MV
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	zlomky	EGS, EV, OSV
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	vztahů o n-více, o n-méně v oboru do 100, řady násobků, tabulka násobení, tvoření a zapisování příkladů, násobení a dělení v oboru do 100, vztahy n-krát více, n-krát méně	MKV, EGS, MV, EV
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinná čísla, vyznačení na čísel ose	OSV, EGS
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	záporné číslo a operace se záporným číslem	EV, EGS, OSV, MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000, sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla, zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	íselný obor do 100 – sčítání a odčítání, jednoduché slovní úlohy, číselný obor do 1000 - číselná, osa, porovnávání čísel	MVK, EV
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách, tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	zaokrouhlování na desítky a na stovky, využití kalkulačtoru	EGS, MV

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy, rozeznává sudá a lichá čísla	sčítání a odčítání v oboru do 100, sudá a lichá čísla	EGS, MV
---	---	---------

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	závislosti a jejich vlastnosti, diagramy	EV, EGS
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	grafy, tabulky, jízdní řády	EGS, MV, EV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	závislosti a jejich vlastnosti	OSV, EGS
M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	grafy, tabulky, jízdní řády	OSV, EGS

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	poznávání geometrických tvarů a jejich grafické znázornění - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník	OSV, EGS

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	popis rovinných útvarů - vrcholy, strany, rýsování čtverce a obdélníka, základních útvarů v prostoru - krychle, koule, válec, kvádr	OSV, EGS
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	rýsování přímk, kolmic, pravý úhel, rýsování kružnic, střed, poloměr, průměr	OSV, EGS
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	základní útvary v rovině - bod - rýsování a měření úseček s přesností na cm a mm	OSV, EGS
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osa souměrnosti, obvod mnohoúhelníka	OSV, MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	vzájemná poloha dvou přímek v rovině, osově souměrné útvary	VDO, OSV
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	MV, OSV
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	rýsování přímk, kolmic, rovnoběžek	OSV, MDO
M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa	základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, délka úsečky; jednotky délky a jejich převody, obvod a obsah obrazce	MKV, EV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: Matematika

2. stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu **Číslo a proměnná**, který navazuje na tematický okruh na prvním stupni Číslo a početní operace, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se

vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Při výuce tohoto předmětu se zaměřujeme především na pochopení, rozvoj a upevnění základních znalostí a uplatnění získaných dovedností při řešení praktických úloh. S úspěchem používáme skupinovou práci, projektové vyučování nebo spolupráci žáků ve dvojicích, jak při výkladu nové látky, tak při opakování. Výuku podporujeme matematickými pomůckami a běžně využíváme ve výuce iPady.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí řešení aplikačních úloh, které je možné řešit různými způsoby (výběr nejvhodnějšího řešení)
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Digitální kompetence

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Ročník: 6.

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	OSV
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Metrické vlastnosti v rovině druhy úhlů	EV

Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
M-9-1-01p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	Přirozená čísla písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení se zbytkem	EV
M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace	Desetinná čísla čtení, zápis, základní početní operace	OSV
M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	Přirozená čísla čtení, psaní, porovnávání a zaokrouhlování do 1 000 000	VDO
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	Metrické vlastnosti v rovině druhy úhlů	EV
M-9-3-12p načrtne základní tělesa	Prostorové útvary krychle, kvádr, rotační válec, rotační kužel, koule, kolmý hranol, jehlan	OSV

Ročník: 7.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Desetinná čísla, zlomky rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	EV

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Poměr měřítko, úměra, trojčlenka	VDO
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	MV
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Závislosti a data příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata	OSV
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Funkce pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost	OSV
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Rovinné útvary přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky	VDO
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Rovinné útvary kruh, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky	OSV
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Rovinné útvary přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky	EV
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Konstrukční úlohy osová souměrnost, středová souměrnost	EV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)	Desetinná čísla, zlomky rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo	VDO
M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu	Poměr měřítko, úměra, trojčlenka	EGS
M-9-2-01p vyhledává a třídí data	Závislosti a data příklady závislostí z praktického života	MV
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary	Rovinné útvary přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, pravidelné mnohoúhelníky	OSV
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti	Konstrukční úlohy osová souměrnost, středová souměrnost	OSV

Ročník: 8.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Celá čísla čísla navzájem opačná, číselná osa Desetinná čísla, zlomky rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek Mocniny a odmocniny druhá mocnina a odmocnina	OSV
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Výrazy číselný výraz a jeho hodnota	EV
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	OSV
M-9-2-02 porovnává soubory dat	Závislosti a data příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata	VDO

M-9-3-01	zduvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Metrické vlastnosti v rovině druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta	OSV
Minimální výstupy: Žák:		Učivo:	Průřezové téma
M-9-1-02p	provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	Výrazy číselný výraz a jeho hodnota	OSV
M-9-1-06p	řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose	Procenta procento, promile; základ, procentová část, počet procent	EGS
M-9-2-02p	porovnává data	Závislosti a data příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy	OSV
M-9-3-04p	vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu	Rovinné útvary obsah a obvod čtverce, obdélníka, trojúhelníka, kruhu	OSV
M-9-3-05p	provádí jednoduché konstrukce	Konstrukční úlohy Jednoduché konstrukční úlohy	VDO
M-9-3-10p	vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce	Prostorové útvary Povrch a objem kvádru, krychle, válce	EV
M-9-4-01p	hledá různá řešení předložených situací	Číselné a obrázkové analogie	MV

Ročník: 9.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Rovnice lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	OSV
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Desetinná čísla, zlomky rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	VDO
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Funkce pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	MV
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Závislosti a data příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr	MV
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Konstrukční úlohy množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice),	OSV

M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Rovinné útvary vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)	EV
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Prostorové útvary kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	OSV
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Prostorové útvary kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	OSV
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	Prostorové útvary kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	OSV
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Prostorové útvary kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	OSV
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Prostorové útvary kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	OSV

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie	VDO
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu zvládá početní úkony s penězi	Závislosti a data příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr	OSV
M-9-3-11p sestrojí síť základních těles	Prostorové útvary kvádr, krychle, rotační válec	OSV
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami používá technické písmo čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	Rovinné a prostorové útvary kvádr, krychle, rotační válec, úsečka, přímka, polopřímka	OSV
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy	Jednoduché slovní úlohy s přirozenými a desetinnými čísly	EV

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací	Jednoduché slovní úlohy s přirozenými a desetinnými čísly řeší různými způsoby	VDO
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	OSV

VZDĚKÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

Předmět: Informatika

1. a 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. a 2. stupeň:

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskuzí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším

porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků ve výukovém předmětu “Informatika”:

Kompetence k učení

Žák:

- propojuje získané poznatky do širších celků a nalézá souvislosti zejména u teoretických a praktických znalostí a propojení hardwaru a softwaru,
- je veden k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušenosti s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod.,
- vytváří správné a systematické poznámky pro pomoc při praktické práci s technikou na základě předchozích praktických úkolů s podobnou technikou.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je veden zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více,
- je veden nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a zprovoznění všech součástí informačních a komunikačních technologií.

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně a dokáže je interpretovat v elektronické podobě,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologii pro komunikaci s okolím,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření kvalitních vztahů,
- umí užívat v komunikaci vžitá konvence a pravidla.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí spolupracovat v týmu, naslouchat a pomáhat si a spolupracují na realizaci zadaných úkolů,
- chápe potřebu spolupráce s druhými lidmi při řešení úkolů, spolupráce při plnění náročných technických operací,
- umí hodnotit svou práci i práci jiných na základě pozorování postupů a výsledků,
- umí rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram,
- umí ohodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu

Kompetence občanské

Žák:

- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a normy společenského chování,
- uvědomuje si důležitost podpory a ochrany zdraví a rozvoje společnosti s ohledem na informační a komunikační technologie,
- je seznámen s vazbami informačních a komunikačních technologií na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo, ...),
- je veden při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti získané během dosavadní školní docházky i mimo ní pro svůj další,
- rozvoj a řešení úkolů souvisejících s informačními a komunikačními technologiemi,
- rozvíjí své myšlení o budoucnosti a o své profesi a modernizaci,
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou,
- využívá ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Kompetence digitální

Žák:

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,
- využívá informační a komunikační technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam informačních a komunikačních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

1. stupeň

Ročník: 4.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-5-1-01 - Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se	Data, informace sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam Data s využitím textu, obrazu, zvuku dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku	MV, MKV
I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Kódování a přenos dat využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	MKV, MV
I-5-1-03 - Vyčte informace z daného modelu	Modelování model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	MKV, MV

I-5-2-01 - Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním zásady krokování, postup a formy zápisu	MKV, MV, OSV
I-5-2-02 - Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Řešení problému krokováním postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné	MKV, MV, OSV
I-5-2-03 - V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Programování experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	OSV, MKV, MV
I-5-2-04 - Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	OSV, MKV, MV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	Data, informace sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam Data s využitím textu, obrazu, zvuku dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku	MV, MKV
I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	Kódování a přenos dat využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	MKV, MV

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním zásady krokování, postup a formy zápisu	MV, MKV
I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení	Řešení problému krokováním postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné	MKV, MV
I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	Programování experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	MKV, MV

Ročník: 5.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-5-3-01 - V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	EGS, MKV, MV
I-5-3-02 - Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	MKV, MV

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-5-4-01 - Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	MKV, MV
I-5-4-02 - Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	MKV, MV
I-5-4-03 - Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	MKV, MV, EGS, VDO
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	MKV, MV
I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	MKV, MV, EGS, VDO

2. stupeň

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-9-1-01 - Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	MV, MKV

I-9-1-02 - Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	MKV, MV
I-9-1-03 - Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	MKV, MV
I-9-1-04 - Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	MKV, MV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	MV, MKV
I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	MKV, MV
I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	MKV, MV

I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	MKV, MV
---	---	---------

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-9-4-01 - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; Operační systémy: funkce, typy, typické využití; Nové technologie: fungování nových technologií kolem žáka	MKV, MV
I-9-4-02 - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Soubory: Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, formáty souborů Zpracování a přenos dat: komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací;	MKV, MV

I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa Internet: struktura a principy internetu; fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač, princip cloudových aplikací	MKV, MV, EGS, VDO
I-9-4-04 - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním/technickým zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	MKV, MV
I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Bezpečnost na internetu: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat Digitální identita: Digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	MKV, MV, EGS, VDO
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:

I-9-4-01p - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému	Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; Operační systémy: funkce, typy, typické využití;	MKV, MV
I-9-4-02p - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	Soubory: Datové a programové soubory, formáty souborů Zpracování a přenos dat: komprese a formáty souborů, správa souborů	MKV, MV
I-9-4-03p - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Počítačové sítě: typy sítí Internet: struktura a principy internetu; fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač, princip cloudových aplikací Připojování zařízení Připojení zařízení, druhy kabelů, správce zařízení	MKV, MV, EGS, VDO
I-9-4-04p - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu	Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním/technickým zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, výběr vhodné osoby na konzultaci, vyhledávání návodů v online prostředí	MKV, MV

I-9-4-05 - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	Bezpečnost na internetu: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat Digitální identita: Digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	MKV, MV, EGS, VDO
--	---	--------------------------

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-9-3-01 - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	MKV, MV, EGS, VDO
I-9-3-02 - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Práce s tabulkou / daty: struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení, vyhledávání, filtrování, funkce a vzorce, vizualizace dat	MKV, MV

I-9-3-03 - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků, nastavení pravidel, tvorba a úprava požadavků, tabulky či pravidel	MKV, MV, EGS
I-9-3-04 - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Testování evidence dat: kontrola správnosti a použitelnosti struktury, oprava chyb	MKV, MV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-9-3-01p - popíše účel informačních systémů, které používá	Informační systémy: informační systém ve škole a v okolním světě	MKV, MV
I-9-3-02p - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce	Práce s tabulkou / daty: struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení, vyhledávání, filtrování	MKV, MV, EGS
I-9-3-03p - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	Návrh a tvorba evidence dat: tvorba tabulky, nastavení pravidel, tvorba a úprava požadavků a pravidel	MKV, MV

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Algoritmizace: dekompozice úlohy / problému, tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	OSV, VDO, MV, MKV
I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Algoritmizace: Vymezení jednotlivých částí problému, popis jednotlivých kroků algoritmu	OSV, VDO, MV, MKV

I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Práce s algoritmy a programy: ověření algoritmu / programu; nalezení chyby v algoritmu / programu; úprava algoritmu / programu	OSV, VDO, MV, MKV
I-9-2-05 - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	OSV, VDO, MV, MKV
I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Práce s algoritmy a programy: ověření programu se správným řešením vymezeného problému; nalezení chyby; úprava programu	OSV, VDO, MV, MKV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-9-2-01p - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti kterou opakovaně řešil uvede příklad takové činnosti	Algoritmizace: dekompozice úlohy / problému, tvorba kroků, uvedení příkladů z reálného života	OSV, VDO, MV, MKV
I-9-2-02p - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	Algoritmizace: Vymezení jednotlivých částí problému, popis jednotlivých kroků algoritmu	OSV, VDO, MV, MKV
I-9-2-03p - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	Práce s algoritmy a programy: Navržení algoritmu / programu jako celku; nalezení chyby v algoritmu / programu	OSV, VDO, MV, MKV

Povinně-volitelný předmět: Robotika a 3D tisk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Robotika a 3D tisk zásadně doplňuje předmět Informatika a výrazně se podílí na rozvoji informačních schopností a dovedností žáka. Pomáhá seznamovat se s nejnovějšími technologiemi a vede žáka k jejich samostatnému smysluplnému využívání. Umožňuje mu vnímat ICT technologie jako vhodný prostředek k získávání a předávání informací a dovedností, k vytváření digitálních výstupů.

Robotika a 3D tisk se vyučuje v 6. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení - žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém

Postup:

- kladení vhodných otázek

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni

- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup:

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů - vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup:

- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-5-1-03 - Vyčte informace z daného modelu	Modelování model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	MKV, MV
I-5-2-01 - Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním zásady krokování, postup a formy zápisu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	MKV, MV, OSV

I-5-2-02 - Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Řešení problému krokováním postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	MKV, MV, OSV
I-5-2-03 - V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Programování experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	OSV, MKV, MV
I-5-2-04 - Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	OSV, MKV, MV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů	Řešení problému krokováním zásady krokování, postup a formy zápisu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	MV, MKV
I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení	Řešení problému krokováním postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	MKV, MV

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	Programování experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	MKV, MV
--	---	---------

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-9-1-01 - Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat vhodných pro využití při 3D tisku a práci s roboty	MV, MKV
I-9-1-03 - Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, schéma a model pro 3D tisk a robotiku	MKV, MV
I-9-1-04 - Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, schéma a model pro 3D tisk, schéma pro krokové programování	MKV, MV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, základní grafové úlohy	MKV, MV

I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, postup pro 3D tisk, postup pro jednoduché krokování pro ovládání robota	MKV, MV
---	---	---------

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-9-4-01 - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a periferních zařízení a principy jejich společného fungování se zaměřením na 3D tisk a roboty; Operační systémy: funkce, typy, typické využití; Nové technologie: fungování nových technologií kolem žáka (zejm. robotické pomůcky, 3D tisk aj. dle aktuálního vývoje a dostupnosti)	MKV, MV
I-9-4-02 - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Soubory: Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, formáty souborů vhodných pro využití při 3D tisku a práci s roboty Zpracování a přenos dat: komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací vhodných pro využití při 3D tisku a práci s roboty	MKV, MV

I-9-4-03 - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí vhodných pro využití při 3D tisku a práci s roboty	MKV, MV, EGS, VDO
I-9-4-04 - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním/technickým zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení při komunikaci s 3D tisku a práci s roboty	MKV, MV
I-9-2-01 - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Algoritmizace: dekompozice úlohy / problému, tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	OSV, VDO, MV, MKV
I-9-2-02 - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Algoritmizace: Vymezení jednotlivých částí problému, popis jednotlivých kroků algoritmu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	OSV, VDO, MV, MKV
I-9-2-03 - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Práce s algoritmy a programy: ověření algoritmu / programu; nalezení chyby v algoritmu / programu; úprava algoritmu / programu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	OSV, VDO, MV, MKV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-9-4-01p - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému	Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti zařízení a principy jejich společného fungování vhodných pro využití při 3D tisku a práci s roboty; Operační systémy: funkce, typy, typické využití;	MKV, MV

I-9-4-02p - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	Soubory: Datové a programové soubory, formáty souborů Zpracování a přenos dat: komprese a formáty souborů, správa souborů	MKV, MV
I-9-4-04p - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu	Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním/technickým zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, výběr vhodné osoby na konzultaci, vyhledávání návodů v online prostředí vhodných pro využití při 3D tisku a práci s roboty	MKV, MV
I-9-2-01p - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti kterou opakovaně řešil uvede příklad takové činnosti	Algoritmizace: dekompozice úlohy / problému, tvorba kroků, uvedení příkladů z reálného života se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	OSV, VDO, MV, MKV

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
I-9-2-05 - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	OSV, VDO, MV, MKV

I-9-2-06 - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Práce s algoritmy a programy: ověření programu se správným řešením vymezeného problému; nalezení chyby; úprava programu využitelných v obsadí práce s 3D tiskem a robotikou	OSV, VDO, MV, MKV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
I-9-2-02p - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	Algoritmizace: Vymezení jednotlivých částí problému, popis jednotlivých kroků algoritmu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	OSV, VDO, MV, MKV
I-9-2-03p - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	Práce s algoritmy a programy: Navržení algoritmu / programu jako celku; nalezení chyby v algoritmu / programu se zaměřením na oblast 3D tisku a robotiky	OSV, VDO, MV, MKV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Předmět: Provouka

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PŘEDMĚTU

Organizační vymezení vyučovacího předmětu: výuka probíhá v kmenových třídách, environmentální učebně nebo venkovním prostředí.

Formy a metody práce – společná práce, samostatná, skupinová, projekty, vycházky, exkurze

Tematické okruhy

- Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a

- regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás – upevňování základu vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
 - Lidé a čas – orientace v dějích a čase
 - Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
 - Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě
 - poznávání člověka jako živé bytosti

Obsahové vymezení

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Žák
- objevuje a poznává vše, co ho zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět
 - poznává podstaty zdraví i příčin nemoci
 - upevňuje si preventivního chování
 - orientuje se ve světě informací, časovém a místním propojování historických
 - zeměpisných a kulturních informací
- Učitel
- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
 - motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti, zdraví a bezpečnosti druhých
 - poznává a ovlivňuje svoji jedinečnost
- Učitel
- pomáhá žákovi aby došel k samostatným objevům, řešením a závěrům
 - učí žáka pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- Žák
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech

- je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní situaci
- pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

- Žák
- pracuje ve skupině.
 - efektivně spolupracuje na řešení problémů - učí se respektovat názory druhých
 - přispívá k diskuzi

- Učitel
- učí věcně argumentovat
 - vede žáka k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- Žák
- utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
 - je motivován k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody - je veden k respektování pravidel

Učitel

Kompetence pracovní

- Žák
- je veden k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- Učitel
- učí žáka používat různé materiály, nástroje a vybavení
 - zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- Žák
- vyhledává údaje a informace na iPadu
- Učitel
- vede žáka k výběru stránek tématicky zaměřených k výuce

Ročník: 1.

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

Výstupy:	Učivo:	Průřezové téma:
Žák:		

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• Škola • Prostředí školy, činnosti ve škole • Okolí školy, bezpečná cesta do školy • Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	EV VDO
---	---	-----------

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	• V rámci schopností se orientuje v okolí svého bydliště a v okolí školy • popíše a zvládne cestu do školy přiměřeně	EV
--	---	----

Lidé kolem nás

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• Rodina a domácnost • Příbuzenské a mezigenerační vztahy v rodině • Chování lidí – pravidla a řešení konfliktů • Soužití lidí – mezilidské vztahy • Poznávání druhých lidí • Chování lidí	MKV VDO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	MKV VDO
--	-------------------------------------	------------

Lidé a čas

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• Hodiny • Dny a týdny • Cyklus roku • Kalendář	VKZ EV

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	• zná rozvržení svých denních činností	VDO
--	--	-----

Rozmanitost přírody

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• Živočichové – životní potřeby, průběh a způsob života, výživa, • význam pro člověka, stavba těla • Stavba rostlin	EV

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	• pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	EV
--	---	----

Člověk a jeho zdraví

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• lidské tělo- základní stavba a funkce, rozdíly mezi mužem a ženou, smysly, vnímání • péče o zdraví, nemoc, úrazová zábrana, osobní bezpečí, krizové situace • bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru • bezpečné chování v silničním provozu • dopravní značky	OSV MV

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; • pojmenuje hlavní části lidského těla • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	OSV
--	--	------------

Ročník: 2. MÍSTO KDE ŽIJEME

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• domov - prostředí domova, orientace bydliště • škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	EV, VDO, OSV

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	obec, místní krajina - škola, místo, krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnou obce	OSV, MKV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	orientuje se v prostředí domova, orientace v místě bydliště	VDO, OSV
ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	prostředí školy, okolí školy, cesta do školy	OSV

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady	EV, OSV
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	profese obecně	VDO
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	• postavení jedince v rodině • role členů v rodině	OSV, VDO

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování, při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně, projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	• pravidla slušného chování, • základní lidská práva	OSV, VDO
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	profese obecně	OSV, VDO

LIDÉ A ČAS

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled - událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	VDO
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	EV, OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase	určování času	MV
ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	denní režim, roční období	OSV, VDO
ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• půda • jak se rostliny živí a proč kvetou	EV
ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• CHKO • přírodní rezervace	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• rozpozná změny v přírodě dle ročního období • den, noc, roční období	OSV
ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	rozpozná a pojmenuje různé druhy domácích a volně žijících zvířat	OSV
ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	rozpozná různé druhy ovoce a zeleniny	OSV

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	MKV, OSV
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí • bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • šikana, týrání	VDO

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV, VDO
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění	zdravý životní styl, denní režim, správná	VDO, OSV
ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	stavba těla	VDO, OSV

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	postup v případě ohrožení	OSV, VDO
ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	postup v případě ohrožení	OSV, VDO
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	OSV, VDO

Ročník: 3.
MÍSTO KDE ŽIJEME

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	VDO
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce	OV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, okolí školy škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	OSV
ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	OSV
LIDÉ KOLEM NÁS		

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rodina – postavení jedince v rodině, členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny,	OSV,MV
ČJS-3-2-02 - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	fyzická a duševní práce, zaměstnání	VDO
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	rodina – postavení jedince v rodině, členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny,	OSV
ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování	Pravidla společenského chování	OSV
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	Chování lidí, rizikové situace	MV
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Pravidla slušného chování - ohleduplnost	VDO

LIDÉ A ČAS

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-3-01 - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře	OSV,VDO
ČJS-3-3-02- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, domov, rodný kraj	MKV
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	VDO
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase	určování času. kalendář, roční období	OSV
ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	denní režim	OSV
ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	současnost a minulost v našem životě, státní svátky a významné dny	VDO
ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	proměny způsobu života	OSV

Rozmanitost přírody

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-3-4-01pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	roční období, význam, vzájemné vztahy mezi organismy,	OSV,EV
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	OSV,EV
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení	OSV,EV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	roční období	EV
ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	domácí a volně žijící zvířata	OSV,EV

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	ovoce a zelenina naše společnost	EV
ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	voda, vzduch,	OSV,

Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí	OSV
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci,	OSV

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV, VDO
ČJS-3-5-04 - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru, integrovaný záchranný systém	VDO,OSV

Předmět: Vlastivěda

4. - 5. třída

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PŘEDMĚTU

Organizační vymezení vyučovacího předmětu: výuka probíhá v kmenových třídách, environmentální učebně nebo venkovním prostředí.

Formy a metody práce – společná práce, samostatná, skupinová, projekty, vycházky, exkurze

Tematické okruhy

- Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás – upevňování základu vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
- Lidé a čas – orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě
- poznávání člověka jako živé bytosti

Obsahové vymezení

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Žák
- objevuje a poznává vše, co ho zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět
 - poznává podstaty zdraví i příčin nemocí
 - upevňuje si preventivního chování
 - orientuje se ve světě informací, časovém a místním propojování historických
 - zeměpisných a kulturních informací

- Učitel
- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
 - motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- Žák**
- upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti, zdraví a bezpečnosti druhých
 - poznává a ovlivňuje svoji jedinečnost
- Učitel**
- pomáhá žákovi aby došel k samostatným objevům, řešením a závěrům
 - učí žáka pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- Žák**
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
 - je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní situaci
 - pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
 - přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

- Žák**
- pracuje ve skupině.
 - efektivně spolupracuje na řešení problémů - učí se respektovat názory druhých
 - přispívá k diskuzi
- Učitel**
- učí věcně argumentovat
 - vede žáka k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- Žák**
- utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
 - je motivován k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody - je veden k respektování pravidel

Učitel

Kompetence pracovní

- Žák**
- je veden k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- Učitel**
- učí žáka používat různé materiály, nástroje a vybavení
 - zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- Žák**
- vyhledává údaje a informace na iPadu
- Učitel**
- vede žáka k výběru stránek tématicky zaměřených k výuce

ročník: 4

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	MÍSTO, KDE ŽIJEME domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	OSV
ČJS-5-1-02 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	VDO

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	EV
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	MKV
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR	EV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje plány a mapy	EV VDO MKV OSV

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	určí světové strany v přírodě i podle mapy orientuje se podle světových stran	EV VDO MKV OSV
ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	vyjadřuje na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi vyvozuje a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje plány a mapy	EV VDO MKV OSV
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	EV VDO MKV OSV
ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a svého bydliště	EV VDO MKV OSV
ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	vyjadřuje na základě vlastních zážitků poznatky a dojmy	
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce rozlišuje symboly našeho státu a zná jejich význam	EV VDO MKV OSV
Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	LIDÉ KOLEM NÁS rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	OSV
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	soužití lidí–mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie;	VDO
ČJS-5-2-01 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek;	OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)		

ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	VDO MV
ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	OSV MV
ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek;	OSV MV
ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz	hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	VDO MV
ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti;	MV
Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	OSV

ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	MV
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	MV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	orientace v čase, časový řád	OSV
ČJS-5-3-04 uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji	báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	MV
ČJS-5-3-04 vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	MV
Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	ROZMANITOST PŘÍRODY látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	EV OSV
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	EV OSV
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	EV OSV
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	EV OSV

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	EV OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	umí vysvětlit oběh vody v přírodě zná složení vzduchu vysvětluje význam vody a vzduchu pro život zná vlastnosti a formy vody zná pojem zvětrávání půdy zná rozdíl mezi horninou a nerostem zná některé horniny a nerosty	EV OSV
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období	zná roční období	EV OSV
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda apod. poznává a pojmenovává běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech	EV OSV
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny	péče pokojové rostliny	EV OSV
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí	zná zásady ochrany životního prostředí	EV OSV

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	vyjadřuje se k chování člověka ve vztahu k přírodě	EV OSV
ČJS-5-4-07p Provádí jednoduché pokusy se známými látkami	Jednoduché pokusy	OSV
Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce	EV OSV
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj jedince	EV OSV
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a neprenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních,	EV OSV

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	EV OSV
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	duševní hygiena, partnerství	EV OSV
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	prevence nemocí a úrazů, návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	EV OSV
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích	EV OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	EV OSV
ČJS-5-05-02 rozlišuje jednoduché etapy lidského života	vývoj jedince	OSV
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	péče o zdraví, zdravá výživa situace hromadného ohrožení osobní nebezpečí	EV OSV
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci	dopravní výchova	
ČJS-5-5-05 odmítá návykové látky	výchova ke zdraví	
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	EV OSV

Ročník: 5.
MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	MVK, EV
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	EGS, MV, EV, MVK
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	EGS, MV, MKV
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	MVK, EV
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	EGS, MV

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	EGS, MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	EGS, MV
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace, orientační body a linie, světové strany	EGS, EV, OSV
ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí,	MKV, EGS, MV, EV
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	Průřezová téma:
ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu,	
ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	poznatky a zážitky z vlastních cest	EV, EGS, OSV, MV
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky-domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	EV, EGS

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	MVK, EV
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	EGS, MV
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	EGS, MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	OSV

ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	MKV
ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	právo a spravedlnost – základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	MVK, EV
ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	EGS, MV
ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování	svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi	EGS, MV
ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, půjčky	MVK, EV

LIDÉ A ČAS

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	EGS, MV
ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	MVK, EV

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	MVK, EV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
	bydliště-orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	EGS, MV
	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	MVK, EV
	regionální památky – vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště -VDO	OSV

Předmět: Přírodověda

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PŘEDMĚTU

Organizační vymezení vyučovacího předmětu: výuka probíhá v kmenových třídách, environmentální učebně nebo venkovním prostředí.

Formy a metody práce – společná práce, samostatná, skupinová, projekty, vycházky, exkurze

Tematické okruhy

- Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás – upevňování základu vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
- Lidé a čas – orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody
- Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě
- poznávání člověka jako živé bytosti

Obsahové vymezení

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- Žák
- objevuje a poznává vše, co ho zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět
 - poznává podstaty zdraví i příčin nemocí
 - upevňuje si preventivního chování
 - orientuje se ve světě informací, časovém a místním propojování historických
 - zeměpisných a kulturních informací

- Učitel
- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
 - motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- Žák - upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti, zdraví a bezpečnosti druhých
- poznává a ovlivňuje svoji jedinečnost

- Učitel - pomáhá žákovi aby došel k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáka pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

- Žák - rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní situaci
- pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

- Žák - pracuje ve skupině.
- efektivně spolupracuje na řešení problémů - učí se respektovat názory druhých
- přispívá k diskuzi

- Učitel - učí věcně argumentovat
- vede žáka k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- Žák - utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- je motivován k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody - je veden k respektování pravidel

Učitel

Kompetence pracovní

- Žák - je veden k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
Učitel - učí žáka používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

- Žák - vyhledává údaje a informace na iPadu
Učitel - vede žáka k výběru stránek tématicky zaměřených k výuce

Ročník: 4.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	ROZMANITOST PŘÍRODY látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	EV OSV
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	EV OSV
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	EV OSV

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	EV OSV
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	EV OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	umí vysvětlit oběh vody v přírodě zná složení vzduchu vysvětluje význam vody a vzduchu pro život zná vlastnosti a formy vody zná pojem zvětrávání půdy zná rozdíl mezi horninou a nerostem zná některé horniny a nerosty	EV OSV
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období	zná roční období	EV OSV
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda apod. poznává a pojmenovává běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech	EV OSV

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny	péče pokojové rostliny	EV OSV
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí	zná zásady ochrany životního prostředí	EV OSV
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	vyjadřuje se k chování člověka ve vztahu k přírodě	EV OSV
ČJS-5-4-07p Provádí jednoduché pokusy se známými látkami	Jednoduché pokusy	OSV
Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce	EV OSV
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vývoj jedince	EV OSV

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních,	EV OSV
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	EV OSV
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	duševní hygiena, partnerství	EV OSV
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	prevence nemocí a úrazů, návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	EV OSV

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích	EV OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	EV OSV
ČJS-5-05-02 rozlišuje jednoduché etapy lidského života	vývoj jedince	OSV
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	péče o zdraví, zdravá výživa situace hromadného ohrožení osobní nebezpečí	EV OSV
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci	dopravní výchova, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	výchova ke zdraví, osobní bezpečí	OSV

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	EV OSV
---	---	-----------

Ročník: 5.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek, voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život, nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	MVK, EV
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	EGS, MV, EV, MVK
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	EGS, MV

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	EGS, MV
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	EGS, EV, OSV
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	MKV, EGS, MV, EV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	MVK, EV
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období	den a noc, roční období	EGS, MV
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	EGS, MV

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny, chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí, popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	VDO
ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami- nerosty a horniny, půda	nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty,	OSV

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezové téma:
ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	EV, EGS
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	EGS, MV, EV

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Plánování času (učení, odpočinek, zábava, práce) podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	VDO
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	OSV
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	MKV
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	EGS
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	EV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	OSV, EGS
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	OSV, EGS
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV, EGS
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	OSV, EGS

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV, EGS
---	---	----------

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Předmět: Dějepis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Učivo dějepisu navazuje na předmět vlastivědy na 1. stupni.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis přináší:

- základní poznatky o konání člověka v minulosti
- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- rozvíjí tvořivost - podporuje seberealizaci žáka

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis

chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry

Metody a formy práce:

Výklad, shrnutí učiva, samostatná práce, skupinová práce, práce s mapou, práce s knihou, časopisy a internetovými zdroji, vyhledávání informací, krátkodobé projekty v papírové i online podobě, sebehodnocení, rozhovor.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

Žák vyhledává a třídí informace v různých knižních zdrojích a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí. Propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení

Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti. Samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení. Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory na vybrané historické události v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim.

Kompetence sociální a personální

Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.

Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých povinností a práv ve škole i mimo školu. Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život i zdraví. Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.

Kompetence pracovní

Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné a nové pracovní podmínky. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ale i ochrany životního prostředí, ochrany kulturních i společenských hodnot. Využívá znalosti, zkušenosti získané praktickou výukou v terénu v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená

rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci.

Kompetence digitální

Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, které využívá při učení a vyhledávání informací. Samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci. Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich užívání.

Ročník: 6.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby poznatků dějepisných poznatků	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách	EGS, OSV
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenujeme instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny, historický čas a prostor	EGS, MV, EV, MVK

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologické sledu	historické prameny, historický čas a prostor	EGS, MV
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	člověk a lidská společnost v pravěku	EGS, MKV
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	člověk a lidská společnost v pravěku	EGS, EV, MKV
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	MKV, EGS, VDO

D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz, antické Řecko a Řím	EGS, VDO
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz, antické Řecko a Řím, starověká Evropa	EV, EGS, MV, VDO
D-9-3-04 porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	antické Řecko a Řím, starověká Evropa a její styky s antickým Středomořím	EGS, VDO, MKV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny, historický čas a prostor	EGS, OSV

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí podle obrázku popíšeš pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	člověk a lidská společnost v pravěku	EGS, MV
D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	nejstarší starověké civilizace	EGS, MKV, VDO
D-9-3-03p, D-9-3-04p popíšeš život v době nejstarších civilizací	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz, antické Řecko a Řím, starověká Evropa a její styky s antickým Středomořím	EGS, EV, VDO, MKV, MV

Ročník: 7.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
D-9-4-01 popíšeš podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států	nový etnický obraz Evropy, utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	EGS, MKV, EV
D-9-4-03 objasníme situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	EGS, MV, EV, MKV
D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konfliktu mezi světskou a církevní mocí	Islám a islámská říše ovlivňující Evropu; křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	EGS, MV, MKV
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev; kultura středověké společnosti- románské a gotické umění a vzdělanost	EGS, MKV, VDO, OSV

D-9-5-01	renesance a humanismus	EGS, EV, MKV, VDO
vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve		
D-9-5-02	husitství a reformace a jejich šíření Evropou	MKV, EGS, VDO
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
D-9-5-03	zámořské objevy a počátky dobývání světa	EGS, MKV
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky		
D-9-5-04	český stát a velmoci v 15. - 18. století	EV, EGS, MV, VDO
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		
D-9-5-05	český stát a velmoci v 15.-18. století	EGS, VDO, MKV
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		

D-9-5-07	barokní kultura, osvícenství	EGS
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
D-9-4-3-03p	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	EGS, MV, EV, MKV
uvede první státní útvary na našem území; uvede základní informace z období počátku českého státu		
D-9-4-04p	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	EGS, MV, MKV
popíše úlohu postavení církve ve středověké společnosti; charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí		
D-9-4-05p	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev; kultura středověké společnosti- románské a gotické umění a vzdělanost	EGS, MKV, VDO, OSV
rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské, uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu		

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu	zámořské objevy a počátky dobývání světa	EGS, MKV
D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období, pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	český stát a velmoci v 15. - 18. staletí, barokního kultura, osvícenství	EV, EGS, MV, VDO, MKV

Ročník: 8.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	EGS, VDO
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu, vznik USA; industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka; revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů;	EGS, VDO, MKV, OSV
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	industrializace a její důsledky pro společnost, národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa; politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	EGS, MKV

D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí význam kolonií	kulturní různorodost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	EGS, MKV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století, vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století	industrializace a její důsledky pro společnost, národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa. revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	EGS, MV, EV, MKV, VDO

Ročník: 9.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	první světová válka její politické, sociální a kulturní důsledky	MVK, EV, EGS, VDO
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy	EGS, MV, EV, MVK, VDO
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. - 30. letech; totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět	EGS, MV
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	druhá světová válka, holokaust, situace v našich zemích, domácí odboj a zahraniční odboj	EGS, MV

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické a hospodářské a kulturní prostředí	druhá světová válka, holokaust, situace v našich zemích, domácí odboj a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války; vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	EGS, OSV, MKV, VDO
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi	MKV, EGS, MV, VDO
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření; rozpad koloniálního systému, mimoevropských svět	OSV, EGS
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemích	vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)	EGS, OSV, VDO
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	problémy současnosti, věda, technika a vzdělávání jako faktorů vývoje; sport a zábava	EV, EGS, VDO, OSV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy	MVK, VDO, EGS
D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	druhá světová válka, holokaust, situace v našich zemích, domácí odboj a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	EGS, MKV, VDO
D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě	druhá světová válka, holokaust, situace v našich zemích, domácí odboj a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	EGS, MV, VDO
D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	politické, mocenské a ekonomické důsledky války; vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	EGS, EV, OSV, VDO

Výchova k občanství

Předmět: Občanská výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích. Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a

ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí

- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků a nalézá souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace a nalézt řešení

kriticky myslí, je schopen hájit své rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za své činy

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- naslouchá druhým lidem a vhodně na ně reaguje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologii pro komunikaci s okolím
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí spolupracovat v týmu, naslouchat a pomáhat si
- umí diskutovat
- chápe potřebu spolupráce s druhými lidmi při řešení úkolů

- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svou práci i práci jiných

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a normy společenského chování a občanského soužití
- zná svoje práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- chrání a oceňuje naše tradice a kulturu
- uvědomuje si důležitost podpory a ochrany zdraví a rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti získané ve škole i mimo ní pro svůj další rozvoj
- orientuje se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápe cíl a riziko podnikání
- rozvíjí své myšlení o budoucnosti a o své profesi

Kompetence digitální

Žák:

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

ročník: 6

Výstupy	Učivo	Průřezové téma
VO-9-1-01 - Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	VDO OSV EV
VO-9-1-02 - Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	VDO OSV
VO-9-1-03 - Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky, komunikace	MKV
VO-9-1-04 - Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	EGS
VO-9-1-05 - Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	MV

Výstupy	Učivo	Průřezové téma
VO-9-1-06 - Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	EGS
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
VO-9-1-04p - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	VDO, OSV
VO-9-1-04p - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	VDO, OSV
VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	MV
VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	EGS
VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	MV

ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezové téma
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	VDO, OSV
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí	VDO, OSV
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	VDO, OSV
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	peníze – formy placení	VDO, OSV
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	VDO, OSV
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO, OSV

Výstupy	Učivo	Průřezové téma
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	VDO, OSV
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	VDO, OSV
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	VDO, OSV
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	globalizace - projevy	VDO, OSV, MKV, EGS
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	globalizace – významné globální problémy	VDO, OSV, MKV, EGS

ročník: 9

Výstupy	Učivo	Průřezové téma
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	VDO, OSV, MKV
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	VDO, OSV
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu	VDO, OSV
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu	VDO, OSV

Výstupy	Učivo	Průřezové téma
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní, právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	VDO, OSV
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	VDO, OSV
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	VDO, OSV
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	VDO, OSV
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO, OSV
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	VDO, OSV, EGS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Předmět: Fyzika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět fyzika náleží do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Hlavním cílem vzdělávání ve fyzice je naučit žáky vnímat svět kolem nás v širších souvislostech. Je třeba podat žákům dostatek informací k tomu, aby pochopili děje probíhající kolem nás.

Fyzika je specializovaným oborem, který však má velmi těsné vazby i na jiné oblasti lidského poznání. Jedná se především o matematiku, protože spolu s ní učí fyzika žáky přesnosti, logickému uvažování a připravuje žáky na řešení problémů různými metodami. Velice úzký vztah má fyzika také k chemii, přírodopisu a zeměpisu.

Tento předmět je rozdělen do sedmi tematických okruhů:

- Látky a tělesa
- Pohyb těles, síly
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Energie
- Zvukové děje
- Elektromagnetické a světelné děje
- Vesmír

Při výuce tohoto předmětu upřednostňujeme pozorování, pokusy a následnou rozpravu nad demonstrovaným jevem. S úspěchem používáme skupinovou práci, projektové vyučování nebo spolupráci žáků ve dvojicích, jak při výkladu nové látky, tak při opakování. Nedílnou součástí výuky je používání interaktivních zařízení (iPad, interaktivní tabule). Výklad se snažíme zpestřit, jak vhodnými pomůckami, tak i praktickými příklady z reálného života.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vybírá vhodné aplikační úlohy, které je možné řešit různými způsoby (volba nejvhodnějšího řešení)
- vyhledává informace, třídí je a dále je zpracovává do grafů a tabulek
- na konkrétních příkladech vysvětluje propojení fyziky s praxí
- provádí měření a pozorování a následně využívá získaných hodnot k výpočtům
- provádí experimenty

Kompetence k řešení problémů

- samostatně či ve skupinách řeší problémové úlohy
- předkládá různé způsoby řešení a diskutuje o jejich výhodách a nevýhodách
- poukazuje na vhodné způsoby vyhledávání potřebných informací
- učí se prakticky ověřovat správnost některých výpočtů
- užívá logických a matematických postupů při řešení problémů
- vyslovuje hypotézy

Kompetence komunikativní

- jasně a přesně formuluje své myšlenky, problém či řešení daného úkolu slovně i písemně
- orientuje se v textu
- komunikuje ve skupině i ve dvojici a tím přispívá ke zdárnému řešení problému
- využívá vhodné informační technologie

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- při týmové práci se učí rozdělovat si jednotlivé role

Kompetence občanské

- učí se respektovat odlišné názory jiných lidí a zamyslet se nad nimi

- chrání životní prostředí

Kompetence pracovní

- respektuje pravidla skupinové práce a učí se je dodržovat
- používá správně a účelně nejrůznější fyzikální pomůcky
- dodržuje bezpečnost při práci a chrání zdraví své i zdraví druhých

Digitální kompetence

- vhodně využívá kalkulačku
- třídí data z otevřených zdrojů a umí s nimi pracovat
- dokáže popsat virtuální pokusy a experimenty
- seznamuje se s novými možnostmi, jak využít nové technologie

Ročník: 6.

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Měření fyzikálních veličin: délka, objem, hmotnost, čas, rychlost, teplota	EV
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Látky a těleso: stavba látek a těles, skupenství a vlastnosti látek a těles, atomy a molekuly, difuze	OSV
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Veličiny a jejich měření: roztlačnost těles a látek, teplota a teplotní stupnice Skupenství látek: vlastnosti atomů a molekul, skupenství látek a jejich druhy	OSV

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Hustota: jednotky a porovnání hustoty, výpočet hustoty a hmotnosti	EGS
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrické vlastnosti látek: elektrické pole, elektrický proud a napětí, elektrický obvod a jeho schéma, elektrické spotřebiče	EGS
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Měření fyzikálních veličin: měření délky, hmotnosti, času pomocí jednoduchých měřidel	EV

Ročník: 7.

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyb těles: pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý	EGS
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Rovnoměrný pohyb: základní vztah rychlosti, okamžitá a průměrná rychlost, měření rychlosti, výpočet příkladů	OSV
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Síly a jejich vlastnosti: gravitační síla a gravitační pole, třecí síla, tření v praxi, tlaková síla, výslednice rovnoběžných sil	EV

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Kapaliny: Pascalův zákon, Archimédův zákon, hydrostatický a atmosférický tlak	OSV
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Světelné jevy: zdroje světla, zatmění Měsíce a Slunce, odraz světla, spojka, rozptylka	EV
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Odraz světla: rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, lom světla, rozklad bílého světla hranolem	EV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu	Pohyb těles: těleso se pohybuje nebo setrvává v klidu	EGS
F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů.	Rovnoměrný pohyb: základní vztah rychlosti, výpočet jednoduchých příkladů	OSV

F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Síly: síla působící na těleso	EV
F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Kapaliny: pochopení Pascalova a Archimedova zákona a jejich možného použití	OSV
F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Světelné jevy: základní zdroje světla, porovnání čočky a rozptylky	EGS

Ročník: 8.

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Práce: práce, jednotky, základní vztah Výkon: výkon, jednotky, vztah mezi prací a výkonem	OSV
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Formy energie: polohová a potenciální energie, účinnost energetických zdrojů, Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie: výroba a přenos elektrické energie	EV

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Zvukové jevy: rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku	EV
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Vlastnosti zvuku: pohlcování zvuku, zdroje zvuku	EV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	Práce: práce, jednotky Výkon: výkon, jednotky	EV
F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie: druhy energetických zdrojů	EV
F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz	Zvukové jevy: pojmenovat jednotlivé zdroje zvuku, šíření zvuku	OSV
F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Vlastnosti zvuku: popis prostředí pohlcující hluk, přírodní zvukové bariéry	EV

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrický obvod: elektrický proud v kovech, elektrický obvod, spotřebič, bezpečné zacházení s el. proudem	OSV
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Střídavý a stejnosměrný proud: měření proudu a napětí, druhy proudu a jejich využití	EGS
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Elektrické vodiče a nevodiče: rozvodná síť, vlastnosti vodivých a nevodivých materiálů	EGS
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektrické a magnetické pole: elektrická a magnetická síla, transformátor, stejnosměrný elektromotor	EV
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomoci poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava: pohyb planet, planety sluneční soustavy, měsíční fáze	EV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	Elektrický obvod: jednoduchý elektrický obvod, bezpečné zacházení s el. proudem	OSV
F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu	Zdroje el. proudu: popis rozvodné sítě, základní zdroje el. proudu	EGS

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	Elektrické vodiče a nevodiče: rozlišit vodič a nevodič, druhy magnetů, využití magnetické síly v praxi	EGS
F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	Sluneční soustava: pohyb planety země, doba oběhu kolem slunce	EV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Předmět: Chemie

Charakteristika předmětu

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Učebna chemie je součástí učebny environmentální výchovy. Zde probíhají i demonstrační a žákovské pokusy. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- podněcuje v žácích kladný vztah k životnímu prostředí a umožňuje žákům chápat dopady nezodpovědného a nadměrného používání chemických látek na lidské zdraví a biodiverzitu druhů
- upozorňuje na nebezpečí zneužívání chemických látek, zejm. návykových a omamných
- simuluje reálné situace, při nichž žák využívá získané poznatky (řešení ekologického problému regionu, globálního problému, první pomoc při nehodě, aj.)
- umožňuje osvojení poznatků prožitkem a činnostním učením (např. pozorování přírody, pokusy, výzkum lokality)
- umožňuje žákovi pracovat s počítačem a na internetu, s multimediální technikou, aktivně vyhledávat a zpracovávat informace.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- vede žáky k poznávání dopadů nadměrné chemizace na ekosystémy
- podněcuje žáky k promýšlení alternativních postupů namísto užívání chemikálií
- připravuje úkoly přiměřené věku, vědomostem a schopnostem.
- žáci řeší úkoly výzkumného typu (experimentují, provádějí terénní výzkum, laboratorní práce aj.)
- Žáci se učí a zvnitřňují si standardní postupy při řešení problémů. Při neúspěchu se žáci snaží pojmenovat chyby a vyvarovat se jich v budoucnu.
- vede žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení (noviny, časopisy, film,

- rozhlasová a televizní zpravodajství) a vlastních praktických zkušeností; k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci možností.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat, žáci dostávají prostor k přiměřené argumentaci a obhajobě názoru. Žáky vede k dodržování zásad etiky při projevu. předkládá úkoly, které podněcují přemýšlení v souvislostech a podněcují pocit zodpovědnosti za přírodu pro další generace
- zařazuje nácvik komunikačních dovedností (skupinová práce, diskuze, prezentace, internet)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
- organizuje pro žáky exkurze
- vede žáka k odpovědnosti za zdraví.

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k promýšlení nových postupů, šetrnějších k životnímu prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc), nacvičuje zvládání situací ohrožujících život a zdraví
- zařazuje prvky zaměřené na pochopení života různých kultur, řešení globálních problémů, respektování odlišných názorů a podporuje občanskou statečnost

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel/povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
- důsledně seznamuje s postupy, které vedou žáky k zodpovědnému nakládání s chemickými látkami, ekologické likvidaci chemických látek a obalů od chemických látek, a to včetně běžně používaných přípravků každodenního života tak, aby byla omezena ekologická zátěž na minimum, resp. na nulu
- využívá praktické činnosti jak ve třídě, tak v terénu.
- využívá postupu práce v těchto krocích: promyslet postup, najít alternativní způsob, provedenou práci zhodnotit, výsledky prezentovat rozvíjí talent žáků a manuální zručnost.

Zapojení do vhodných projektů dle aktuálních možností a nabídek.

ročník: 8

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	EV
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	SMĚSI směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok;	EV, OSV
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	různorodé, stejnorodé roztoky; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; výpočet hmotnostního zlomku	EV, OSV

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) jednoduchá aparatura pro filtraci filtrace v praxi - příklady	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	EV
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	EGS, MV

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	ANORGANICKÉ SLOUČENINY oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	EV, OSV
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; neutralizace. indikátory, měření pH pomocí indikátoru zásady první pomoci při polítky kyselinou nebo zásadou	EV, OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	EV
CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami	zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – piktogramy a jejich význam	EV, EGS, MV, OSV

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky	SMĚSI směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	EV, OSV
CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	různorodé, stejnorodé roztoky; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí, příklady z běžného života	EV, OSV
CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	EGS, MV
CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	kovy – názvy a značky vybraných kovů a jejich vlastnosti	EGS, MV

ročník: 9

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	CHEMICKÉ REAKCE chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	EV, EGS, OSV
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	EV, EGS, OSV
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	ORGANICKÉ SLOUČENINY uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	EV, OSV

CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	EV, MV, OSV
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	CHEMIE A SPOLEČNOST chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti hašení požáru, použití vhodných hasících prostředků	EV, OSV
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace detergenty, pesticidy a insekticidy léčiva a návykové látky	EV, EGS, MV, OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	CHEMICKÉ REAKCE chemické reakce – pojmy reaktanty, produkt na příkladu jednoduchých reakcí	EV, EGS, OSV
CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	ANORGANICKÉ SLOUČENINY oxidy – vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselina, hydroxidů a solí	EV, OSV

CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, měření pH pomocí indikátoru zásady první pomoci při polížení kyselinou nebo zásadou	EV, OSV
CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie	ORGANICKÉ SLOUČENINY paliva, využití v praxi	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravině	přírodní látky – vlastnosti bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	EV, MV, OSV
CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin	CHEMIE A SPOLEČNOST chemický průmysl v ČR – výrobky, recyklace surovin	EV, EGS, MV, OSV
CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	cement, vápno plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, likvidace detergenty, pesticidy a insekticidy léčiva a návykové látky	EV, EGS, MV, OSV

Člověk a příroda

Předmět: Přírodopis

Charakteristika předmětu

Předmět přírodopis zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V tomto předmětu dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje

Kompetence k řešení problémů

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace a nalézt řešení
- kriticky myslí, je schopen hájit své rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za své činy

Kompetence sociální a personální

- umí spolupracovat v týmu, naslouchat a pomáhat si
- umí diskutovat
- chápe potřebu spolupráce s druhými lidmi při řešení úkolů

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a normy společenského chování a občanského soužití
- zná svoje práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- chrání a oceňuje naše tradice a kulturu
- uvědomuje si důležitost podpory a ochrany zdraví a rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- využívá znalosti získané ve škole i mimo ní pro svůj další rozvoj
- orientuje se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápe cíl a riziko podnikání
- rozvíjí své myšlení o budoucnosti a o své profesi

Kompetence digitální

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Ročník: 6.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	MVK, EV
P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti	EGS, MV, EV, MVK
P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	EGS, MV
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – výskyt a význam	EGS, MV
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	EGS, EV, OSV
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	organismy a prostředí – přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	MKV, EGS, MV, EV

P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	OSV, EGS
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	EV, EGS, OSV, MV
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	EV, EGS
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	EGS, MV, EV
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	EV, EGS
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	MVK, EV
P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	EGS, MV

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – výskyt a význam	EGS, MV
P-9-7-01p uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	EGS, EV
P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému	organismy a prostředí – populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	EGS, EV, MVK, MV
P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	organismy a prostředí – potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	OSV, EGS,
P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	EV, EGS
P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	EGS, MV, EV
P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	EV, EGS

Ročník: 7.

Výstupy: Žák	Učivo:	Průřezová témata:
P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	EGS, EV
P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	EGS, EV, MVK, MV
P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	OSV, EGS,
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití	fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	EGS, EV, MVK, MV
P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	EGS, EV, MVK, MV

P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	OSV, EGS,
--	--	------------------

Ročník: 8.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	OSV, EV, MV
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci)	EGS, EV, MV
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	EGS, EV, MV
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů	EV, MV

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	anatomie a fyziologie–stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	MKV, EV, OSV, MV
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	EGS, EV, MV
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	EGS, EV, MV
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	VDO, EGS, MKV, OSV, EV, MV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	OSV, EV, MV
P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci)	EGS, EV, MV
P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	EGS, EV, MV
P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů	EV, MV

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce	anatomie a fyziologie–stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	MKV, EV, OSV, MV
P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	EGS, EV, MV
P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince	fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	EGS, EV, MV
P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	VDO, EGS, MKV, OSV, EV, MV

Ročník: 9.

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Výstupy žák	Učivo	Průřezové téma:
• P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• Země – vznik a stavba Země • nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků • vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • půdy – složení, vlastnosti a význam půdy • vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	• EV • MV • OSV

Minimální výstupy žák	Učivo	Průřezové téma:
• P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny • P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů • P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	• nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků • vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	• EV • MV • OSV

ZÁKLADY EKOLOGIE

Výstupy žák	Učivo:	Průřezové téma:
• P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému • ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	• VDO • OSV • MKV • EGS • EV • MV

Minimální výstupy žák	Učivo	Průřezové téma:
• P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému • P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech • P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky • P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	• organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému • ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	• VDO • OSV • MKV • EGS • EV

PRAKTICKÉ POZNÁNÍ PŘÍRODY

Výstupy žák	Učivo:	Průřezová téma:
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	EV
Minimální výstupy žák	Učivo	Průřezové téma:
P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	EV

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Zeměpis****Charakteristika vzdělávací oblasti**

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

Vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace a nalézt řešení
- kriticky myslí, je schopen hájit své rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za své činy

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí spolupracovat v týmu, naslouchat a pomáhat si
- chápe potřebu spolupráce s druhými lidmi při řešení úkolů

Kompetence občanské

Žák:

- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a normy společenského chování a občanského soužití
- zná svoje práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- uvědomuje si důležitost podpory a ochrany zdraví a rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti získané ve škole i mimo ní pro svůj další rozvoj
- rozvíjí své myšlení o budoucnosti a o své profesi

Kompetence digitální

Žák:

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Ročník: 6.

Výstupy: Žák	Učivo:	Průřezová témata:
Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	VDO, MKV, EGS, EV
Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	EGS, MV
Z-9-2-01 Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	EGS, MV, EV, MVK
Z-9-2-02 Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	VDO, MKV, EGS, EV

Z-9-2-03 Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	EGS, MV, EV, MVK
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
Z-9-1-02p Rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	VDO, MKV, EGS, EV
Z-9-2-01p Objasní důsledky pohybů Země	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	EGS, MV, EV, MVK
Z-9-2-03p Uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	EGS, MV, EV, MVK
Z-9-2-03p Uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	EGS, MV

Ročník: 7.

Výstupy: Žák	Učivo:	Průřezové témata:
Z-9-3-02 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zón	světadíly, oceány, makroregiony světa: jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	VDO, MKV, EGS, EV
Z-9-3-03 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	světadíly, oceány, makroregiony světa: určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	EGS, MV, EV, MVK
Z-9-3-04 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	MKV, EV, OSV
Z-9-4-03 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	EGS, MV
Z-9-4-04 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace.	EGS, MKV, EV

Z-9-4-05 Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace	VDO, MKV, EGS, MV
Z-9-4-06 Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	OSV, EGS
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
Z-9-3-02p Vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	světadíly, oceány, makroregiony světa: jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	EGS, OSV, EV, MKV
Z-9-3-03p Rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů, charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentálního problému, možnosti jejich řešení	EGS, MV, OSV, MKV

Ročník: 8.

Výstupy: Žák	Učivo:	Průřezové témata:
Z-9-6-01 Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	EGS, OSV, EV, MKV
Z-9-6-02 Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	EGS, MV, OSV, MKV
Z-9-6-03 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	EGS, OSV, EV, MKV
Z-9-6-04 Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	VDO, MKV, EGS, MV

Z-9-6-05 Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	EGS, OSV, EV, MKV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
Z-9-6-01p Vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	EGS, OSV, EV, MKV
Z-9-6-02p Charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	OSV, EGS
Z-9-6-03p Určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve	EGS, OSV, EV, MKV
Z-9-6-03p Rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost		EGS, MV, OSV, MKV

Z-9-6-03p Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	EGS, OSV, EV, MKV
Z-9-6-04p Vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizují	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	EGS, MV, OSV, MKV

Ročník: 9.

Výstupy: Žák	Učivo:	Průřezové témata:
Z-9-4-01 Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	OSV, EGS
Z-9-4-02 Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	MKV, EV, OSV
Z-9-4-03 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	MKV, EV, OSV
Z-9-4-04 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	OSV, EGS

Z-9-4-05 Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	VDO, MKV, EGS, MV
Z-9-4-06 Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	OSV, EGS
Z-9-5-01 Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	VDO, MKV, EGS, MV
Z-9-5-02 Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	OSV, EGS

Z-9-5-03 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	MKV, EV, OSV
Z-9-7-01 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	MKV, EV, OSV
Z-9-7-02 Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	OSV, EGS
Z-9-7-03 Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	VDO, MKV, EGS, MV

Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
Z-9-4-02p Uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	MKV, EV, OSV
Z-9-5-01p Umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	VDO, MKV, EGS, MV
Z-9-5-02p Uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek	vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	OSV, EGS
Z-9-5-03 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	MKV, EV, OSV

Z-9-7-01 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	MKV, EV, OSV
Z-9-7-03p Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	VDO, MKV, EGS, MV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

Předmět: Hudební výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák je veden: -k učení se prostřednictvím vlastní tvorby

-vhodnou motivací k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence komunikativní

žák je veden: - k využívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

Kompetence sociální a personální

žák je veden: -k tvořivému přístupu ke světu, k obohacování emocionálního života

-k osobní účasti v procesu tvorby – vyjadřování osobních prožitků

Kompetence občanské

žák je veden: -k respektování a chránění našich tradic a kulturního dědictví

-k zapojování do kulturního dění

-k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti i minulosti různorodých skupin, národů a národností

Kompetence pracovní

žák je veden: - k plnění svých povinností

- k ochraně kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

Žák je veden: - k orientaci v digitálním prostředí

- k tvořivému využívání digitálních technologií při vyhledávání historických i současných skladeb i autorů

1. stupeň

ročník: 1

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmituje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev – dýchání, výslovnost a sjednocování hlasového rozsahu hudební rytmus ve 2/4 taktu HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové vyjádření hudby orientace v prostoru – pohybové hry	OSV
HV-3-1-02 rytmituje a melodizuje jednoduché texty	POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvalita tónů – síla hudební výrazové prostředky – pohyb melodie (vzestupná, sestupná), pomalu – rychle, vesele – smutně hudební styly – pochod, ukolébavka, hlas mužský, ženský, dětský	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra nejjednodušších doprovodů na nástroje z Orffova instrumentáře	
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem v rozsahu kvinty	OSV

ročník: 2

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev – rozvíjení hlavového tónu, měkké nasazení, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus ve 2/4 a 3/4 taktu intonace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchý kánon	OSV MV
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI rytmizace a hudební improvizace	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové vyjádření hudby orientace v prostoru – utváření pohybové paměti	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvalita tónů – délka, výška hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie lidová píseň a umělá hudba taneční, pochodová, hudba slavnostní	
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	OSV, MV
HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu	správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu	OSV, MV
HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku	kvalita tónů – délka, rytmus	OSV, MV

Ročník: 3.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, tvorba tónu, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	OSV
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty,	hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	MV
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	OSV
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	OSV,MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	rozšiřování hlasového rozsahu	OSV
HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu	pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, tvorba tónu, hlasová hygiena,	OSV
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	MKV

Ročník: 4.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.) dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.	OSV EGS MV
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů	OSV EGS MV
HV-5-1-03 využívá jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď),	OSV EGS MV

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	jednodílná písňová forma (a–b)	OSV
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby– pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	OSV
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,	kvality tónů – délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	OSV EGS MV

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
HV-5-1-01p zpívá písničky v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, intonace	OSV
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby– pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	OSV
HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje	využívá nástrojů z Orffova instrumentáře,	OSV
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb -správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování	rozeznává kvality tónů – délka, síla, barva, výška hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	OSV EGS MV

Ročník: 5.

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	vokální a instrumentální činnosti intonační cvičení, hra na tělo, grafický záznam melodie,	VDO
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	poslechové činnosti nejvýznamnější hudební skladatelé zpěv lidových a umělých písní	OSV
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na Orffova instrumentáře rytmizace říkadel	EV
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	zvuk hudebních nástrojů	EV
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	hudebně pohybové činnosti pochod podle hudebního doprovodu, pohybové hry	MKV
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	taktování, pohybový doprovod znějící hudby	OSV
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybové vyjádření hudby, pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	MKV

Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	VDO
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	OSV
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček	MKV
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy • pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb • správně hospodaří s dechem při interpretaci písní a frázování	kvality tónů – délka, síla, barva, výška	EV

2. stupeň

ročník: 6

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Vokální činnosti: - zpěv lidových i umělých písní,	OSV MKV
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Instrumentální činnosti: - reprodukce známých písní, rytmická hra na tělo, rytmická cvičení, rytmické hudební Formy, záznam hudby (noty) - hra na hudební nástroje hlasová hygiena – dynamika, intonace, práce s notovým zápisem, stupnice, tónina	OSV MKV
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb	Instrumentální činnosti: - reprodukce známých písní, rytmická hra na tělo, rytmická cvičení, rytmické hudební	OSV MKV
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Poslechové činnosti: - poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin. vokální a instrumentální skladba píseň lidová, umělá Hudebně pohybové činnosti: - taneční kroky (pochod, polka, valčík) - taktování a dirigování	OSV MKV

Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru interpretuje vybrané lidové a umělé písně	OSV

ročník: 7

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Vokální činnosti: - zpěv lidových i umělých písní, dynamika, melodie rytmus hlasová hygiena v době mutace, druhy písní Instrumentální činnosti: - využití hudebních nástrojů při hudební produkci, Orffovské hudební nástroje, hudba a technika	OSV MV
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vokální činnosti: - zpěv lidových i umělých písní, dynamika, melodie rytmus hlasová hygiena v době mutace, druhy písní	OSV MV

HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudebně pohybové činnosti: - taktování - taneční kroky - pohybové vyjádření hudby (balet, pantomima) Poslechové činnosti: - hudební formy - hudba národnostních menšin - hudební skladby různých skladatelů - autor hudebního díla, interpret hudby, posluchač hudebního díla	OSV MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru interpretuje vybrané lidové a umělé písně	OSV

ročník: 8

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vokální činnosti: - opakování učiva z předchozích ročníků - zpěv lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus - dějiny české písně - druhy písní – písničkáři Instrumentální činnosti: - hudební výrazové prostředky, hudební nástroje historické a současné - technika v hudbě a nahrávací technika	OSV MKV MV

HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Hudebně pohybové činnosti: - taneční kroky - vlastní pohybové ztvárnění - moderní tance – diskotéka	OSV MKV MV
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti: - dějiny hudby - různá hudební období a umělecké směry - poslech skladeb různých hudebních žánrů - hudba vážná a moderní - podoba hudby 20. století	OSV MKV MV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezové téma:
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně, pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Interpretuje některé lidové a umělé písně Vnímá znějící hudbu Uvede některá jména hudebních skladatelů	OSV MV

Předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Organizační vymezení vyučovacího předmětu: výuka probíhá v kmenových třídách, učebně výtvarné výchovy nebo venkovním prostředí.

Formy a metody práce: samostatná práce, skupinová práce, soutěžní práce, projekty.

Obsahové vymezení: vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, OSV, EGS, EV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- je veden k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Učitel:

- vede žáka k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů.

Žák:

- samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření

- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- využívá získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Žák:

- zapojuje se do diskuse
- respektuje názory jiných
- pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnává je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Učitel:

- vede žáka k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí tvořivě pracovat ve skupině
- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Učitel:

- vede žáka ke kolegiální pomoci

Kompetence pracovní

Žák:

- užívá samostatně vizuálně obrazné techniky
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla

Učitel:

- vede žáka k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

Žák:

- chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí

Učitel:

- pomáhá žákovi vytvořit si postoj k výtvarným dílům

2. stupeň

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

výuka v 6. a 7. ročníku - 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu: výuka probíhá ve třídách, učebně výtvarné výchovy nebo mimo budovu školy

Formy a metody práce

- užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání
- skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, soutěžní práce, projekty

Obsahové vymezení

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších

informačních a komunikačních technologií

- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák:

- při své tvorbě poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je mu předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- rozpozná při zadání úkolu výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žák:

- dokáže při práci ve skupině vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel:

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky,...)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace

Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- dodává žákovi sebedůvěru a podle potřeby žákovi v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zohledňuje v průběhu výuky rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Žák:

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- respektuje názor druhých
- prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Učitel

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden při samostatné práci ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla

Učitel:

- vede žáka ke správnému způsobu užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

1. stupeň**ročník: 1**

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev - kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti - techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty - ilustrátoři dětské knihy	OSV EV MKV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	práce odpovídajícími technikami s dopomocí učitele	OSV
VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	práce odpovídajícími technikami s dopomocí učitele	OSV

ročník: 2

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	- malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev - kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti - techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty - ilustrátoři dětské knihy - další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	OSV EV MKV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	práce odpovídajícími technikami s dopomocí učitele	OSV
VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	práce odpovídajícími technikami s dopomocí učitele	OSV

Ročník: 3.**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev	VDO
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti	OSV
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty	EV
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	ilustrátoři dětské knihy	EV
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	MKV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
VV-3-1-01p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy	VDO

VV-3-1-02p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	smyslová citlivost, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše	OSV
VV-3-1-03p - VV-3-1-05p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	EV

Ročník: 4

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	EV MKV MDV OSV

VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	EV MKV MDV OSV
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly;	uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	EV MKV MDV OSV
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	EV MKV MDV OSV

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	EV MKV MDV OSV
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr platnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálních	EV MKV MDV OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh.	EV MKV MDV OSV

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce	Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dl	EV MKV MDV OSV
VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty	EV MKV MDV OSV
VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl	EV MKV MDV OSV

Ročník: 5.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	EV, MV, OSV
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	EV, MV, OSV
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	EV, MV, OSV
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	EV, MV, OSV

VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	EV, MV, OSV
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	EV, MV, OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	EV, MV, OSV
VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	EV, MV, OSV

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	EV, MV, OSV
VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání), osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	EV, MV, OSV

2. stupeň

Ročník: 6

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	OSV, MV, EV

VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	OSV, MV
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	OSV, MV, EV
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	OSV, MV, VDO, EGS

VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	OSV, MV, VDO
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
VV-9-1-01p až VV-9-1-07p	uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	OSV, MV,VDO
VV-9-1-01p, VV-9-1-03p	platňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	OSV, MV,VDO

Ročník: 7

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	OSV, MV, EV

VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	OSV, MV
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	OSV, MV, EV
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	OSV, MV, VDO, EGS

VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	OSV, MV, VDO
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
VV-9-1-01p až VV-9-1-07p	uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	OSV, MV,VDO
VV-9-1-01p, VV-9-1-03p	platňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	OSV, MV,VDO

Ročník: 8

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	OSV, MV
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	OSV, MV, VDO, EGS

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	OSV, MV, EV
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	OSV, MV, EGS

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	OSV, MV
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	OSV, MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
VV-9-1-01p až VV-9-1-07p	uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	OSV, MV, VDO

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p	platňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	OSV, MV, VDO
------------------------	---	--------------

Ročník: 9

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	OSV, MV
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	OSV, MV, EGS, VDO

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	OSV, MV, EV
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	OSV, MV, EGS

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	OSV, MV
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	OSV, MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
VV-9-1-01p až VV-9-1-07p	uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	OSV, MV, VDO

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p	platňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	OSV, MV, VDO
VV-9-1-02p	při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	
VV-9-1-06p	vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace a nalézt řešení
- kriticky myslí, je schopen hájit své rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za své činy

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí spolupracovat v týmu, naslouchat a pomáhat si
- umí diskutovat
- chápe potřebu spolupráce s druhými lidmi při řešení úkolů

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a normy společenského chování a občanského soužití

- zná svoje práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- chrání a oceňuje naše tradice a kulturu
- uvědomuje si důležitost podpory a ochrany zdraví a rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti získané ve škole i mimo ní pro svůj další rozvoj
- rozvíjí své myšlení o budoucnosti a o své profesi

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	VDO, OSV
VZ-9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OSV, VDO

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-03 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	OSV, VDO
VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	OSV, VDO
VZ-9-1-05 Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	OSV, VDO
VZ-9-1-06 Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	OSV, VDO
VZ-9-1-07 Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	OSV, VDO

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-08 Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-09 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity, seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	OSV, VDO, MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování	podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	OSV, VDO, MV

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem	ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	OSV, VDO, MV

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-10 Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-11 Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	OSV, VDO, MV

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-12 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-13 Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV, VDO, MV

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt, bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-16 Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	OSV, VDO, MV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt, bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	OSV, VDO, MV

Výstupy	Učivo	Průřezové témata
VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	OSV, VDO, MV
VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	OSV, VDO, MV

Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. a 2. stupeň:

Vyučovací předmět “Tělesná výchova” jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Výuka plavání bude probíhat v průběhu 1. – 5. ročníku, v celkovém rozsahu 40 hodin. Výuka bude realizována prostřednictvím plavecké školy a dle volné kapacity plavecké školy, přepravních možností a vytíženosti dopravce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků ve výukovém předmětu “Tělesná výchova”:

Kompetence k učení

Žák:

- poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj,
- prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- systematicky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti,
- získá přehled v oblasti sportu a to mu umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence komunikativní

Žák:

- Dokáže vyslechnout a přijmout pokyny udělené vedoucím družstva,
- otevírá prostor k diskuzi o taktice družstva,
- je schopen pořizovat záznamy a obrazové materiály ze sportovních činností a tyto záznamy prezentovat.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- identifikuje problém při snaze o ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledá tréninkové cesty k jeho odstranění,
- dokáže najít vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech,
- chápe, že každý člověk vnímá danou věc nebo problém různým způsobem a dokáže tyto způsoby akceptovat

Kompetence sociální a personální

Žák:

- dodržuje pravidla fair play,
- prezentuje a podporuje myšlenky olympijského hnutí,
- chápe potřeby spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů a rolí, které v týmu plní.

Kompetence občanské

Žák:

- chápe a podporuje aktivní sportování,
- objasní a podá příklady nutnosti potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- využívá znalostí o škodlivosti požívání drog a jiných škodlivin vzhledem ke sportování,
- se aktivně zapojuje do sportovních aktivit a podporuje v těchto aktivitách druhé.

Kompetence pracovní

Žák:

- chápe nutnost dodržování pravidel jak ve sportu, tak v celém životě,
- vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a hledá cesty k jejich minimalizaci,
- dokáže zpracovat a prezentovat naměřené výkony,

- vysvětlí nutnost ochrany zdraví svého i druhých a to zejména při sportovních aktivitách,
- chápe potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu.

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce s ohledem na měření a prezentaci naměřených výkonů,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání v moderním sportu.

1. stupeň

Ročník: 1. - 5.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Ročník: 1.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• cviky zaměřené k rozvoji pohyblivosti a koordinaci pohybu • základy sportovních her • bezpečnost na hřišti a v tělocvičně	EV, VDO
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• prvky zdravotní TV • hygiena při TV • správné držení těla • vičení s náčiním	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• hygiena při TV • prvky zdravotní TV	OSV
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• bezpečnost na hřišti a v tělocvičně • správné držení těla • základy atletiky, gymnastiky	OSV, EGS

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	prevence, pohybový režim, balanční cvičení, rovnováha	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro Zdr. TV, zásady správného držení těla, dechová cvičení,	OSV

Ročník: 2.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• cviky zaměřené k rozvoji pohyblivosti a koordinaci pohybu • základy sportovních her • bezpečnost na hřišti a v tělocvičně • rychlý běh • skok do dálky	EV
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• prvky zdravotní TV • hygiena při TV • správné držení těla • cvičení s náčiním	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• hygiena při TV • prvky zdravotní TV	
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• bezpečnost na hřišti a v tělocvičně • správné držení těla	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	• prevence, pohybový režim, • základy atletiky, gymnastiky	OSV
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro Zdr. TV, zásady správného držení těla, dechová cvičení,	OSV

Ročník: 3.

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	cviky zaměřené k přípravě organismu před pohybovou činností a uklidnění po zátěži	VDO
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	zásady správného držení těla, cvičení s tradičním i netradičním náčiním	OSV
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry	EV
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	hygiena při Tv, - vhodné oblečení, obuv. Bezpečnost v tělocvičně a na hřišti	EV
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	pořadová cvičení a cvičení na stanovištích	MKV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	relaxační a protahovací cvičení	VDO
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	zásady správného držení těla, cvičení s tradičním náčiním	OSV

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti • projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	základy kolektivních her	EV
--	--------------------------	----

Ročník: 4.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	OSV
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	pohybová tvořivost	OSV
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	OSV

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	OSV
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	OSV
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	OSV
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	OSV
TV-5-1-09 měří základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími výsledky	pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	OSV

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	OSV
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí,	OSV
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začíná pohyb do denního režimu	Základy atletiky-rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 400-600 m, start z bloků, skok do dálky, hod kriketovým míčkem	OSV

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	příprava organismu ke sportovnímu výkonu, cviky určené k zahřátí a uklidnění organismu Zdravotně zaměřená činnost, kompenzační a relaxační cvičení	OSV
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	příprava organismu ke sportovnímu výkonu, cviky určené k zahřátí a uklidnění organismu Zdravotně zaměřená činnost, kompenzační a relaxační cvičení	OSV
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	Hygiena při Tv, bezpečnost v tělocvičně a na hřišti , první pomoc Netradiční pohybové hry, pohybová tvořivost Plavání-základní plavecký výcvik	OSV
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	Základy gymnastiky-varianty a kombinace kotoulů, stoj na rukou s dopomocí, roznožka přes kozu, šplh na tyči	OSV
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	Přehazovaná, malá kopaná, spolupráce ve hře, herní činnost jednotlivce, pravidla zjednodušených her a soutěží, zásady fair play, olympijské symboly	OSV

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	OSV
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	OSV
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	OSV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	Zdravotně zaměřená činnost, kompenzační a relaxační cvičení	OSV

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	Zdravotně zaměřená činnost, kompenzační a relaxační cvičení	OSV
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	Zdravotně zaměřená činnost, kompenzační a relaxační cvičení	OSV

Ročník: 5.
TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	EV, MV, OSV
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	EV, MV, OSV

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití,	EV, MV, OSV
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	EV, MV, OSV
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	EV, MV, OSV
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	EV, MV, OSV
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost,	EV, MV, OSV
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti	EV, MV, OSV
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance,	EV, MV, OSV

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	průpravné úpoly – přetahy a přetlaky, základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody	EV, MV, OSV
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti, lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích, další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	EV, MV, OSV
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí, zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	EV, MV, OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	EV, MV, OSV

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití, hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	EV, MV, OSV
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	EV, MV, OSV
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost, komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	EV, MV, OSV
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí, zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	EV, MV, OSV
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží, měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy, zdroje informací o pohybových činnostech	EV, MV, OSV

2. stupeň**Ročník: 6.**

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata:
TV-9-1-01 - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV
TV-9-2-01 - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV

TV-9-1-03 - Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	OSV
TV-9-3-01 - Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV + MV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová témata:
TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	OSV
TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV + MV

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata:
TV-9-2-01 - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV

TV-9-1-04 - Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Drogy a jejich vliv na sportovní výkon, etika sportování, cvičení a sportování vzhledem ke klimatickým podmínkám	OSV + EV
TV-9-1-05 - Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – průzkum sportoviště nebo nestandardního prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	OSV + EV
TV-9-3-03 - Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží), tvorba návrhu taktiky a její uvedení do praxe	OSV
TV-9-3-05 - Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Pozorování pohybové činnosti nebo sportovního výkonu, záznam provedeného výkonu v podobě dat, následná interpretace naměřených dat	OSV + MV

Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová témata:
TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV
TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	Drogy a jejich vliv na sportovní výkon, etika sportování	OSV + EV

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity	Cvičení a sportování vzhledem ke klimatickým podmínkám	OSV + EV
TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	Nejčastější úrazy při cvičení a sportování, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	OSV
TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – průzkum sportoviště nebo nestandardního prostředí, dodržování základních pravidel v neznámém prostředí, kompenzační a relaxační cviky, měření a interpretace výkonu	OSV
TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží), tvorba návrhu taktiky a její uvedení do praxe	OSV
TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	Pozorování pohybové činnosti nebo sportovního výkonu, záznam provedeného výkonu v podobě dat, následná interpretace naměřených dat	OSV + MV

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata:
TV-9-2-01 - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV
TV-9-1-02 - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců, druhy sportů a možnosti cvičení	OSV

TV-9-3-02 - Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, Zimní olympijské hry, Letní olympijské hry, MOV, Reprezentace státu, Fair Play, Paralympijské hry, příroda a sport	OSV + MKV
TV-9-3-04 - Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží), role rozhodčího ve sportu, chování na sportovních akcích, organizace sportovních akcí	OSV + VDO

Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová témata:
TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců, druhy sportů a možnosti cvičení	OSV
TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, Zimní olympijské hry, Letní olympijské hry, MOV, Reprezentace státu, Fair Play, Paralympijské hry, příroda a sport	OSV + MKV
TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží), role rozhodčího ve sportu, chování na sportovních akcích, organizace sportovních akcí	OSV + VDO

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata:
TV-9-2-01 - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV
TV-9-2-02 - Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, snaží se najít nedostatky, nedostatky analyzuje a hledá příčiny a nápravu	OSV
TV-9-3-06 - Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Organizace utkání nebo malého turnaje, na základě osvojených pravidel se podílí na rozhodování soutěží a závodů	OSV + EV

TV-9-3-07 - Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností (měření, evidence, vyhodnocování), naměřená data interpretuje a prezentuje	OSV + MV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová témata:
TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • další (i netradiční) pohybové činnosti	OSV
TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, snaží se najít nedostatky, nedostatky analyzuje a hledá příčiny a nápravu	OSV
TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Organizace utkání nebo malého turnaje, na základě osvojených pravidel se podílí na rozhodování soutěží a závodů	OSV + EV

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vzdělávacího předmětu:

1. a 2. stupeň

Výuka na prvním i druhém stupni probíhá v kmenových učebnách, na pozemku, v dílnách a ve cvičném bytě.

Okruhy na prvním stupni

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Okruhy na prvním stupni

- pěstitelské práce a chovatelství
- svět práce
příprava pokrmů
- práce s technickými materiály

Důraz klademe na manuální zručnost, komunikaci, spolupráci, vhodné společenské chování, bezpečnost a hygienu práce.

Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků využíváme zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- osvojuje si prakticky práci podle návodu, plánuje činnost při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů, osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí se používat vhodné nástroje a nářadí při práci.

Kompetence k řešení problémů

- tvořivost a vlastní nápady
- hledá nové způsoby využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- seznamuje se s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace
- vynakládá úsilí na dosažení kvalitního výsledku

Kompetence komunikativní

- je veden k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamuje se s přesným významem pojmů při práci s technickými materiály , při pokrmů
- využívá svých komunikačních dovedností ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve dvojici a v malé skupině

- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

- je veden k tvořivému přístupu při plnění zadaných témat
- získává nové hodnoty a postoje ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- je veden k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů, ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny
- promyšleně rozhoduje o svém dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

1. stupeň

ročník: 1

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
Práce s drobným materiálem		
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton) jednoduché pracovní operace a postupy	OSV
Konstrukční činnosti		
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	OSV
Pěstitelské práce		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě	OSV EV

Příprava pokrmů		
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami;	základní vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton) jednoduché pracovní operace a postupy	OSV

Ročník: 2.

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• práce s drobným materiálem • vlastnosti materiálů	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	práce s drobným materiálem	OSV

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• práce se stavebnicemi • sestavování modelů • práce s návodem, předlohou	OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicemi	OSV

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování pokojových rostlin	EV, OSV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČSP-3-3-02 p pečuje o nenáročné rostliny	• základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování pokojových rostlin	OSV, EV

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • výběr, nákup a skladování potravin	OSV, EGS
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	správné návyky při stolování	OSV

Ročník: 3.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	OSV
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	EV,
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin	EV
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin	OSV
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	MKV
Minimální výstupy: žák	Učivo:	Průřezové téma:
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	OSV
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	EV
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin	EV
ČSP-3-4-01p připraví tabuli pro jednoduché stolování	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin	OSV
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV

Ročník: 4.

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	OSV EV

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic lu	lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV EV
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	OSV EV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	vystřihuje, děruje, polepuje, určuje vlastnosti papíru, vytváří jednoduché prostorové konstrukce, vytváří skládanky a vystřihovánky	OSV EV
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	vytváří jednoduché výrobky z různých druhů textilu a jiných materiálů	OSV EV
ČSP-5-1-03p volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému	pracuje s různými materiály, nářadím a náčiním	OSV EV
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na svém pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	OSV EV

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	OSV EV
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV EV
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje pořádek na pracovní ploše a zásady bezpečnosti	OSV EV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	práce se stavebnicemi plošných i prostorovými	OSV EV
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	práce s návodem	OSV EV
ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	dodržuje pořádek na pracovní ploše a zásady bezpečnosti	OSV EV

Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	PĚSTITELSKÉ PRÁCE pěstování rostlin ze semene	OSV EV
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	péče o pokojové rostliny	OSV EV
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	základní pomůcky pro pěstování rostlin	OSV EV
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje pořádek a zásady bezpečnosti	OSV EV
Výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	PŘÍPRAVA POKRMŮ orientuje se v základním vybavení	OSV EV
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	zvládá výběr a nákup základních surovin připraví jednoduchý pokrm	OSV EV
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	správně stoluje	OSV EV

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	dodržuje pořádek na pracovní ploše, zásady pořádku a bezpečnosti	OSV EV
Minimální výstupy: žák:	Učivo:	Průřezová téma:
ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně	orientuje se v základním vybavení	OSV EV
ČSP-5-4-02 p připraví samostatně jednoduchý pokrm	připraví jednoduchý pokrm	OSV EV
ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	zná základní pravidla společenského chování při stolování	OSV EV
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni uplatňuje zásady správné výživy	dodržuje pořádek na pracovní ploše, zásady pořádku a bezpečnosti	OSV EV

Ročník: 5.

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Práce s drobným materiálem • papír,karton • textil • přírodniny • modelovací hmota • práce se stavebnicemi • práce s návodem	VDO
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Práce s drobným materiálem • papír,karton • textil • přírodniny • modelovací hmota • práce s návodem	VDO
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pěstitelské činnosti • základní pomůcky pro pěstování rostlin, • pěstování ze semen • rostliny jedovaté	EV
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Příprava pokrmů • jednoduchá úprava surovin • skladování potravin • pravidla správného stolování	MKV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	Práce s drobným materiálem • papír,karton • přírodniny • modelovací hmota	VDO
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	Práce s drobným materiálem • papír,karton • přírodniny • modelovací hmota	VDO

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pěstitelské činnosti základní pomůcky pro pěstování rostlin	EV
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	Příprava pokrmů - jednoduchá úprava surovin - pravidla správného stolování	MKV

2. stupeň

Ročník: 6

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Práce s technickými materiály, vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	EV, OSV
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Jednoduché pracovní operace a postupy	OSV
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Design a konstruování, technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody	OSV
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Design a konstruování technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody	OSV
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku, organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Práce s technickými materiály, návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	OSV, MV
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Ppoužívá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	OSV

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování	EV
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	OSV,EGS, VDO
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	OSV
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	digitální technika	MV
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	VDO, OSV

Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČSP-9-1-01p	získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	EV, OSV
ČSP-9-1-03p	organizuje svoji pracovní činnost	OSV
ČSP-9-1-04p	pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	OSV
ČSP-9-2-01p	sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	OSV
ČSP-9-2-03p	ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	OSV, MV
ČSP-9-3-01	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	OSV
ČSP-9-3-03	používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	EV
ČSP-9-4-01p	provádí jednoduché operace platebního styku	OSV, EGS, VDO
ČSP-9-5-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	OSV
ČSP-9-7-03p	pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb	MV

ČSP-9-8-01p	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách	VDO, OSV
-------------	--	----------

Ročník: 7

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Práce s technickými materiály, pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	OSV
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce	OSV
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Design a konstruování, organizace práce, důležité technologické postupy stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	MV
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Pěstitelské práce okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	EV
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Domácnost a domácí spotřebiče	OSV

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu	elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	MV
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	OSV, EV
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování	OSV
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	OSV
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GSM), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování	MV
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	EV
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČSP-9-1-02p	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	MV

ČSP-9-1-05p	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu	OSV
ČSP-9-3-02p	pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	EV
ČSP-9-3-04p	prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	OSV
ČSP-9-4-02	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	MV
ČSP-9-4-03p	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	OSV, EV
ČSP-9-5-02p	připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	OSV

ČSP-9-5-03p	dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	OSV
ČSP-9-5-04p	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	MV
ČSP-9-7-01p	ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	EV
ČSP-9-7-02p	propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení	MV

Ročník: 9

Výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce a první pomoc	OSV
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Základy chovatelství, úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	EV, OSV
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	EV

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	OSV
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	MV
ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů, ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl, ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci, ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci, ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	EV

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením, ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) mobilní služby – operátoři, tarify	MV
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, volba profesní orientace – základní principy, zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopností, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	OSV, VDO
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, práva a povinnosti zaměstnanců; pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	OSV, VDO
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	OSV, VDO
Minimální výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
ČSP-9-2-04	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	OSV

ČSP-9-3-01	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	EV, OSV
ČSP-9-3-05p	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	EV
ČSP-9-4-04p	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	OSV
ČSP-9-5-02p	připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	MV
ČSP-9-6-01p	vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	EV
ČSP-9-6-04p	dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech	MV
ČSP-9-6-05p	poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	OSV, VDO
ČSP-9-7-04p	ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	OSV, VDO
ČSP-9-7-05p	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	OSV, VDO

ČSP-9-8-02p	posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života	OSV, VDO
ČSP-9-8-04p	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	OSV, VDO
ČSP-9-8-04p	prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	OSV, VDO